

4 qat dünya çempionu həbs edildi - xanımını döydüyünə görə

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 16-17 fevral 2019-cu il Şənbə № 37 (7207) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Sadə vətəndaşların "verbovka" olunmasının pərdəarxası

"Terror-təxribat işləri ilə bağlı tapşırıqlar verilir, onu daha radikal işlərə qoşa bilərlər" - ekspert

yazısı səh.4-də

"...Erməniləri yığıb Bakıya gətirmək düzgün deyil" - Aqil Abbas

yazısı səh.5-də

"Təqaüdlərinin artımı üçün 25 milyon manat ayrılacaq" - Nazir Ceyhun Bayramov

yazısı səh.3-də

Yeni "ASAN Xidmət" mərkəzləri açılacaq

yazısı səh.3-də

ABŞ-dan Rusiyaya yeni sanksiya dalgası

yazısı səh.12-də

Hüseyn Abdullayevlə bağlı yeni xəbərlər

yazısı səh.4-də

Bəzi ixtisaslar birləşdirildi, bəziləri ləğv edildi - abituriyentlər diqqətli olsun

yazısı səh.6-də

Putin və Ərdoğan Səudiyyə Suriya prioritetlərini elan etdi

yazısı səh.9-də

Avropadan terrora çağırış edənləri necə cəzalandırmalı...

yazısı səh.10-də

Yaşayış binalarındaki iaşə obyektlərinin sahibləri qanunlara məhəl qoymur

yazısı səh.15-də

Azərbaycanda Televiziya və Radio Akademiyası yaradılısını

yazısı səh.13-də

MƏXFİ QARABAĞ DANIŞIQLARI: ABS VƏ RUSİYANIN GİZLİ PLANI VAR?

Əliyevlə Paşinyan arasında ilk rəsmi görüş Moskvada, yoxsa Vaşinqtonda olacaq, böyük sülhə aparan "cıdır" hansı paytaxtda açılacaq? Rusiya və Ermənistan KİV-lərinin, politoloqların Qarabağla bağlı son gözləntiləri...

yazısı səh.8-də

"Parlament seçkiləri çox maraqlı olacaq"

Siyavuş Novruzovdan YAP-çı deputatlara ilginç xəbərdarlıq: "Mən bunu ona görə dedim ki, heç nədən qorxmayın..."

yazısı səh.7-də

İxtiyar Şirin: "Surət Hüseynov indi də Azərbaycana hədə-qorxu gəlir"

yazısı səh.11-də

Deputat Musa Quliyev: "Qarabağın azadlığı tələbi ilə AŞ-ın, ATƏT-in ofislərinin qarşısında aksiya etmək lazımdır"

yazısı səh.5-də

"Əməkdaşlığa hazırıq" - ekspertlərdən Zahid Orucun çağırışına reaksiya

yazısı səh.3-də

Prezident meliorasiya işlərinə 30 milyon manat ayırdı

Prezident İlham Əliyev fevralın 15-də "Sabirabad və Salyan rayonlarında yerləşən qış otluqlarında meliorasiya işləri ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd olunub ki, son illərdə respublikada pambıqçılığın, taxılçılığın, digər kənd təsərrüfatı bitkiləri və heyvandarlıq məhsulları istehsalının genişləndirilməsi məqsədilə müasir tələblərə cavab verən su anbarlarının, nasos stansiyalarının, suvarma kanallarının və digər su təsərrüfatı obyektlərinin tikilməsi on minlərlə hektar torpaq sahəsinin əkin dövriyyəsinə cəlb edilməsinə, aqrar sektorun inkişafına, ən müxtəlif standartlar səviyyəsində aqroparkların və iri kənd təsərrüfatı müəssisələrinin fəaliyyətə başlamasına zəmin yaradıb. Aqrar sahədə aparılan uğurlu islahatlar nəticəsində bir sıra strateji məqsullərə tələbatın yerli istehsal hesabına tam ödənilməsinə, ölkənin ərzaq təminatında xarici bazardan asılılığın azaldılmasına, ixracçı məhsulların istehsal həcmində artırılmasına və bununla da regionların davamlı inkişafına nail olunub.

Görülən işlərin davamı olaraq, Sabirabad və Salyan rayonlarındakı qış otluqlarında meliorativ tədbirlər layihəsi çərçivəsində son iki il ərzində az məhsuldar qış otluqlarında aparılmış meliorasiya işləri nəticəsində 15950 hektar, o cümlədən Sabirabad rayonunda 14319 hektar və Biləsuvar rayonunda 1631 hektar əraziyə suvarma suyu çatdırılıb.

Sərəncama əsasən, Sabirabad və Salyan rayonlarında yerləşən qış otluqlarında meliorativ tədbirlərin davam etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 yanvar tarixli 890 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində digər layihələr üzrə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.8.27-ci yarımbəndində göstərilmiş məbləğin 30 milyon manatı Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılıb.

Abunə daha sərfəlidir -
"Yeni Müsavat" abunə kampaniyasını davam etdirir

"Yeni Müsavat" qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərsiniz.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - **48 qəpiyə** başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşıma Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa "Qaya" Mətbuat Yayımı vasitəsilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə telefonu: 012-565-67-13, 012-564-48-96

"Azərbaycan və çeçen xalqları arasında əlaqələr tarixin sınağından çıxıb"

Əli Həsənov: "Məişət zəminində yaşanan hər hansı insident Azərbaycan və çeçen xalqları arasında tarixən mövcud olmuş dostluq və qardaşlıq əlaqələrinə xələl gətirə bilməz"

Prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov fevralın 15-də Moskva-dakı "Neolit" kafesində azərbaycanlılar və çeçenlər arasında baş vermiş insidentlə bağlı AZƏRTAC-a açıqlama verib.

Əli Həsənov bildirib ki, Azərbaycan hökuməti insidenti adi məişət zəminində baş vermiş kriminal hadisə kimi dəyərləndirir və hesab edir ki, belə hallar Azərbaycan və çeçen xalqları arasında tarixən mövcud olan dostluq və qardaşlıq əlaqələrinə xələl gətirə bilməz. Prezidentin köməkçisi deyib: "Azərbaycan və çeçen xalqları arasında əlaqələr tarixin sınağından çıxıb və nümunəvi xarakter daşıyır. Prezident İlham Əliyevlə Çeçenistan Prezidenti Ramzan Kadirov arasında mövcud olan şəxsi dostluq münasibətləri, ötən ilin sonlarında keçirdikləri görüşdə səslənən fikirlər buna əyani sübutdur. Ümumiyyətlə, azərbaycanlılar bütün Qafqaz xalqları ilə əsrlər ərzində formalaşmış ortaq tarixini, dəyərlərini yüksək qiymətləndirir və həmişə qorumağa çalışır".

Azərbaycan ilə Rusiya arasında gündən-günə inkişaf edən əməkdaşlıq əlaqələrinin həm də ölkəmizin Şimali Qafqaz respublikaları, o cümlədən Çeçenistanla əməkdaşlığının möhkəmlənməsində önəmli rol oynadığını vurğulayan Əli Həsənov deyib: "Rusiya çoxmillətli dövlətdir, burada yaşayan xalqlar öz dillərini, mədəniyyətlərini qoruyub inkişaf etdirirlər. Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar da digər xalqlar kimi həmişə öz milli-mədəni hüquqlarından tam istifadə edə bilərlər. Biz soydaşlarımızı, qardaş çeçen və Rusiyada yaşayan digər xalqların nümayəndələrini bu ölkədəki multikultural mühitdən, yaradılmış şəraitdən xoş məramlar, xalqlararası dostluğun inkişafına töhfə verəcək məqsədlər üçün istifadə etməyə, belə xoşagəlməz insidentlərə yol verməməyə dəvət edirik. Əminliklə bildiririk ki, Moskvada yaşanan insidentdən sui-istifadə edərək xalqlarımız arasında düşmənçilik toxumu səpmək istəyən qüvvələr böyük yanlışlığa yol verirlər və öz çirkin niyyətlərinə çatmayacaqlar".

Azərbaycan MDB-də işsizlik səviyyəsinin ən aşağı olduğu ölkələrdən biridir

Ən aşağı işsizlik səviyyəsinin qeydə alındığı MDB ölkələrindən biri də Azərbaycandır. Trend-in məlumatına görə, bu barədə MDB Dövlətlərarası Statistika Komitəsinin hesabatında qeyd olunub.

Belə ki, Azərbaycanda qeydə alınan işsizlərin iqtisadi aktiv əhaliyə nisbəti 0,4 faiz təşkil edir. Bu, Belarusdakı göstəricidən (0,3 faiz) bir qədər aşağıdır.

İşsizlərin iqtisadi aktiv əhaliyə nisbəti Rusiyada 0,9 faiz, Qazaxıstan - 1, Moldova - 1,3, Tacikistan - 2,2, Qırğızıstanda isə 2,8 faizdir. Ukrayna və Ermənistanla bağlı məlumatlar yoxdur.

MDB-də işsizlərin ümumi sayı 2018-ci ilin sonuna 1,36 milyon təşkil edir ki, bu da əvvəlki ilə müqayisədə 6,6 faiz azdır.

Hesabat dövründə Azərbaycanda 20,1 min, Belarusda 12,5 min, Moldova - 18,7, Qırğızıstan - 70,9, Tacikistan - 51,8, Qazaxıstan - 91,6, Ukrayna - 341,7, Rusiya - 693,2, Ermənistan isə 64,6 min işsiz qeydə alınıb.

Avropa İttifaqı rəsmiləri Bakıya gəlir

Fevralın 18-də Avropa İttifaqının (Aİ) Mobillik və Nəqliyyat üzrə Baş direktoru Henrik Hololeyin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti Azərbaycana səfər edəcək.

Bu barədə "Report"a Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindən məlumat verilib.

Məlumata görə, səfər çərçivəsində Azərbaycanla Aİ arasında Yüksək Səviyyəli Nəqliyyat Dialoqunun ilk iclası keçiriləcək. İclasın fevralın 19-da keçirilməsi planlaşdırılır.

Tədbirdə aviasiya, dəniz və yol təhlükəsizliyi, Nəqliyyat Investisiya Planı, Avropa-Asiya Bağlantılar Strategiyası, rəqəmsal taxoqraflar, Vahid Aviasiya Məkanı üzrə Saziş layihəsi və bu kimi Aİ ilə Azərbaycan arasında nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq üzrə qarşılıqlı maraq kəsb edən məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılacaq.

Tovuzda yol tikintisinə 3,3 milyon manat ayrıldı

Prezident İlham Əliyev Tovuz rayonunun Qovlar-Əyyublu-Alakol-İbrahimhacı-Yanıqlı-Ağacqala-Qoçdər-Çobansığnaq-Yoğunbulaq-Sarıtala avtomobil yolunun tikintisinin davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, əlli min nəfər əhalinin yaşadığı 16 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Qovlar-Əyyublu-Alakol-İbrahimhacı-Yanıqlı-Ağacqala-Qoçdər-Çobansığnaq-Yoğunbulaq-Sarıtala avtomobil yolunun tikintisinin davam etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 3,3 milyon manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyi sərəncamda göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək tapşırılıb.

Nazirlər Kabinetinə tapşırılır ki, sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Moskvada qətlə yetirilən azərbaycanlının kimliyi bilindi

Moskvanın Səmərqənd bulvarında qətlə yetirilən azərbaycanlının şəxsiyyəti müəyyənləşdirilib.

Virtualaz.org "Mash" telegram-kanalına istinadən xəbər verir ki, bu, 52 yaşlı Qərib Orucovdur.

Onu evin girişinə yaxın bir yerdə dövlət nömrə nişanları palçıqla örtülmüş "BMW X6" avtomobilində gözəlyiblər. Cinayətkarlar Qərib Orucova azı 5 dəfə atış açılıb.

Polis bu hadisənin "Neolit" kafesində baş verənlərlə bağlılığının olub-olmamasını yoxlayır.

Azərbaycan 1 ildə Türkiyəyə 500 milyon dollardan çox investisiya qoyub

2018-ci ildə Azərbaycanın Türkiyədə investisiyaları 516 milyon dollar olub.

Bu barədə Trend Türkiyə Mərkəzi Bankına istinadən məlumat verir.

Bununla yanaşı, Azərbaycanın Türkiyəyə birbaşa investisiyalarının payına 489 milyon dollar düşür.

İl ərzində Azərbaycandan Türkiyəyə ən çox sərmayə (178 milyon dollar) noyabrda, ən az isə (13 milyon dollar) dekabrda qoyulub. Türkiyəyə yatırılan bütün investisiyaların təqribən 8 faizi Azərbaycanın payına düşür.

Ümumilikdə ötən il Türkiyəyə xarici investisiyaların məbləği 6,5 milyard dollar təşkil edib.

Prezidentin sərəncamı ilə yeni yaradılan Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin sədri Zahid Oruc facebook səhifəsində cəmiyyətə ünvanlanan yazı paylaşmış. İlk növbədə, şəxsinə göstərdiyi etimada görə ölkə prezidentinə təşəkkürlərini ifadə edən Zahid Oruc bildirdi ki, dövlətin və hökumət orqanlarının çevrəsində onlarla institut, beynəlxalq mərkəzi və analitik qurum var. Eyni zamanda, ölkə rəhbəri gündəlik olaraq, Azərbaycanın daxili və xarici siyasətinə dair məlumatları müfəssəl qaydada müxtəlif mənbələrdən alır, hesabat və təhlillərlə tanış olur, qəbul etdiyi qərarlar zamanı onları nəzərə alır. Həmin informasiyaların təminatı məxfi xidmət orqanları, həmçinin icra və siyasi strukturlar tərəfindən həyata keçirilir. Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin yaradılması dövlət və vətəndaş arasında sağlam, etibarlı və dürüst əlaqələrin formalaşması məramından irəli gəlir.

Zahid Oruc

"Əməkdaşlığa hazırıq"-ekspertlərdən Zahid Orucun çağırışına reaksiya

İqtisadçılar Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi ilə işləmək istəyir

Z.Oruc qeyd edib ki, istənilən rəsmi qərar cəmiyyətin ona hazırlanmasını, millətin həmin siyasətdə aktiv iştirakını tələb edir. Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi öz imkanları və səlahiyyətləri daxilində əldə etdiyi təhlilləri, hesabatları və rəy sorğularını daimi əsasda ölkə rəhbərliyinə təqdim etməyə çalışacaq.

O ki qaldı əməkdaşlıq edəcəyi qurumlara Z.Oruc bildirdi ki, onlar bəllidir: "İstər beynəlxalq təşkilatlar, istərsə də yerli institutlar, kütülvə informasiya vasitələri və qeyri-hökumət təşkilatları ilə çiyin-çiyinə çalışmaq bizim üçün bir nömrəli vəzifədir. Eyni zamanda, hər kəsə əmin olsun ki, tək cəmiyyəti dövlətin iqtisadi-siyasi xətti yaxın olan iqtisadçılarımızla deyil, eləcə də fərqli dünyagörüşü daşıyan istənilən fikir adamı ilə ünsiyyətə, əməkdaşlığa və işgüzar münasibətlərə hazırıq. Hörmətli iqtisadçılar Vüsal Qasımlı, Rövşən Ağayev, Samir Əliyev və onlarla tanınan, yaxud tanınmayan insanlar bizə öz köməyini göstərəcəksə, onlardan qətiyyətlə imtina etmək fikrində deyilik".

O, həmçinin deyib ki, STM-in yaradılmasının təşkilati bazası keçmişdə mövcud olan Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin kadr və inzibati binası əsasında həyata keçiriləcək: "Xüsusi vurğulamaq istəyirəm ki, mərkəzin işçi heyətinin mühüm bir hissəsi əvvəlki illərdə SAM-da daxili siyasət üzrə çalışanlardan ibarət olacaq. Yerdə qalan vakansiyalarda təmsil olunacaq şəxslərə dair müxtəlif tələblər mövcuddur və onu da ən qısa zamanda bildirəcəyik. Lakin bir prinsipə

Samir Əliyev

əmin ola bilərsiniz-ölkə rəhbərinin tapşırığı ilə savadlı, intellektual gəncləri sıralarımıza almağa heç kəsin şübhəsi olmasın".

Z.Orucun yazdıqlarına dərhal müxtəlif sahələrin ekspertlərindən reaksiyalar verilib.

İqtisadçı ekspert Samir Əliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi çox məsuliyyətli və lazımlı bir institutdur. Əməkdaşlıq etmək məqsədündür: "İlk növbədə Zahid Orucu yeni vəzifəsi ilə bağlı təbrik edirəm. Qeyd edirəm ki, çox məsuliyyətli və lazımlı bir institutdur. Çünki ölkədə uzun müddət ictimai fikir və rəy ya nəzərə alınmayıb, ya da selektiv qaydada nəzərə alınıb. İndi həm hakimiyyətin, həm də cəmiyyətin diqqəti bu qurumun ortaya çıxacağı məhsulda olacaq və etimad da həmin məhsulun keyfiyyətindən asılı olaraq formalaşacaq. Bu istiqamətdə Zahid bəyə uğurlar arzulayıram. İkincisi, mənə göstərdiyi etimada görə təşəkkür edirəm. Müxtəlif tədbirlərdə görüşü zamanı Zahid bəy həmən bizim fəaliyyətə yüksək qiymət verdiyini, hökumətin təkliflərimizdən yararlanmalı olduğunu dəfələrlə bəyan edib. Bu baxımdan belə bir təklif çox da gözlənilməz olmadı. Xüsusilə də mövqeyimizin

Fikrət Yusifov

müstəqil və obyektiv olduğunu qeyd etməsi bizim üçün çox vacibdir. Çünki hər zaman məsələyə qrup marağından yox, obyektiv yanaşmağa çalışmışıq. Buna nə dərəcədə nail ola bildiyimizi peşekarların və mütəxəssislərin öhdəsinə buraxıram. Əməkdaşlıq təklifinə gəlincə, onu deyə bilərəm ki, biz həmişə əməkdaşlığa hazır olmuşuq. Bu vaxta qədər dövlət qurumları ilə müxtəlif səviyyələrdə müzakirələr aparmışıq. Buna Vergilər Nazirliyini və Mərkəzi Bankı misal çəkə bilərəm. Bundan başqa illərdə hazırladığımız hesabatları, tədqiqatları və tövsiyələri hökumətin müvafiq qurumlarına, parlamentə göndərmişik. Bu təkliflərin bir çoxu qəbul edilib və gələcəkdə də nəzərə alınması mümkündür. Bundan sonra əməkdaşlıq edəcəyim daha bir ünvan-Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi olacaq. Bu qurumla da əməkdaşlıq edəcəyik. Dəvət olunarsa, müzakirələrdə iştirak edəcəyik, rəylərimizi göndərəcəyik, cəmiyyətdə müşahidə etdiyimiz problemləri çatdıracağıq, baxışlarımızı bildirəcəyik. Fikrimcə, Mərkəz cəmiyyətin bütün təbəqələrinin, o cümlədən müxalifətli siyasi partiyalarda təmsil olunan iqtisadçıların fikir və rəylərini öyrənməlidir".

Əvəz Həsənov

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı professor Fikrət Yusifov da Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi ilə əməkdaşlıq etməyə hazır olduğunu bildirdi: "Məmnuniyyətlə birlik və bacarıqla bu Mərkəzin fəaliyyətinə kömək etməyə hazırım".

Humanitar Tədqiqatlar İctimai Birliyinin sədri Əvəz Həsənov isə bildirdi ki, əgər STM hesab etsə ki, müəyyən məsələlərdə onun və təşkilatının köməyi və yaxud ekspertizası onların tədqiqatlarına kömək edəcək məmnuniyyətlə dəstək olacaq: "Mən Zahid Orucun təyin olunması zamanı onu sosial şəbəkə vasitəsilə təbrik etdim və hesab edirəm ki, Zahid bəy fərqli deputatlar siyahısındadır. Onun bu vəzifəyə təyin olunmasının da müsbət təbərləri vardır. Ona görə ki, Zahid müəllim təyin olunmasını da müsbət dəyərləndirdim.

Əməkdaşlığa gəldikdə isə onu deyim ki, əgər STM hesab etsə ki, müəyyən məsələdə bizim köməyimiz və yaxud ekspertizamız onların tədqiqatlarına kömək edəcək, məmnuniyyətlə dəstək olarıq. Bizim təşkilat nəinki, ölkə daxilində, eləcə də regionda və Avropada tanınmış təşkilatdır. Onun adından yazılan hər bir yazıya və he-

"Təqaüdlərinin artımı üçün 25 milyon manat ayrılacaq" - Nazir Ceyhun Bayramov

Tələbələrə verilən təqaüdlərin artırılması nəticəsində ilkin hesablamalara əsasən, dövlət büdcəsindən təxminən 25 milyon manat əlavə vəsait ayrılacaq.

Musavat.com xəbər verir ki, bunu təhsil naziri Ceyhun Bayramov Prezident İlham Əliyevin ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı imzaladığı fərman və sərəncamlara dair mətbuat konfransında deyib.

Nazir bildirdi ki, müvafiq sərəncamlar Təhsil Nazirliyinin, digər dövlət qurumlarının tabeliyində olan, eyni zamanda özəl ali təhsil müəssisələrində oxuyan və akademik göstəriciləri müvafiq normalara uyğun olan tələbələrə də şamil edilir.

Nazir onu da qeyd edib ki, 16 min təqaüd yerinin ixtisaslar üzrə bölgüsü bir ay ərzində Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiqlənəcək.

O bildirdi ki, Nazirlər Kabinetinin tapşırığı ilə ali məktəblərdə müvəffəqiyyət göstəriciləri əsasında dövlət hesabına maliyyələşən təqaüd yerlərinin sayının 16 min artırılması ilə bağlı artıq ilkin təkliflər var.

Nazir qeyd edib ki, təkliflər hökumət tərəfindən təsdiq olunduqdan sonra ictimaiyyətə ətraflı məlumat veriləcək.

□ Əli RAİS,
Musavat.com

Yeni "ASAN Xidmət" mərkəzləri açılacaq

Bu ilin sonunadək Azərbaycanda daha beş "ASAN Xidmət" mərkəzi açılacaq.

Bunu Trend-ə Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin rəhbəri Ülvi Mehdiyev deyib.

Ü.Mehdiyevin sözlərinə görə, mərkəzlər Şamaxı, Kürdəmir, Tovuz, Ağcabədi və Balakəndə açılacaq:

"Beləliklə, mərkəzlərin sayı 20-yə çatacaq və ölkənin böyük hissəsini əhatə edəcək. Hazırda həmin rayonlarda tikinti işləri davam edir. Mərkəzlərin bu ilin ikinci yarısında istifadəyə verilməsi gözlənilir".

Ü.Mehdiyev əlavə edib ki, "ASAN Xidmət"ə alternativ xidmətlər ləğv olunub və bu da onu ifadə edir ki, dövlət orqanları öz xidmətlərini "ASAN Xidmət" vasitəsilə göstərəcəklər:

"Əhatə dairəsi kifayət qədər genişdir. Gələcəkdə tələbat yaranarsa, biz digər, yeni növ xidmətlər də göstərməyə hazır olacağıq".

sabata ciddi və hörmətlə yanaşırlar. Əgər STM bizimlə birgə hesabat yazmaq qərarına gəlsə və yaxud bizə hesabatın hansısa hissəsini sifariş verəcəksə, bizim də

imicimizin həmin hesabatın beynəlxalq aləmdə tanınmasında rolu olacağını düşünürəm".

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Hüseyn Abdullayevlə bağlı yeni xəbərlər

Sabiq deputat aclığı dayandırılıb, vəkili isə susmaqda davam edir

Türkiyədə saxlanılaraq Azərbaycana təhvil verilən sabiq deputat Hüseyn Abdullayev aclığı dayandırılıb. Bu haqda "Yeni Müsavat" a daxil olan xəbərdə deyilir ki, H.Abdullayev fevralın əvvəlində 3 günlük aclıq aksiyası keçirib. Sabiq deputat aclıq keçirməklə beynəlxalq təşkilatlardan Azərbaycan hökumətinə onunla bağlı daxil olan sərəğulara doğru cavabların verilməyinə etiraz edib. Onun aclıq keçirdiyi günlərdə "Yeni Müsavat" əməkdaşı məsələ ilə bağlı Penitensiar Xidmətin Mətbuat Xidmətinin rəhbəri Mehman Sadıqovla əlaqə saxlayıb. Xidmət rəhbəri təmsil etdiyi quruma belə bir məlumat daxil olmadığını bildirmişdi.

H.Abdullayevin vəkili Ruhid Əkbərov müvəkkili ilə bağlı suallara bir qayda olaraq cavab vermir. Müvəkkilinin aclığı dayandırılması ilə bağlı sual da istisna olmayıb. Vəkil sualı dinləyərək cavab verməkdən imtina edib. Qeyd edək ki, Hüseyn Abdullayev 2018-ci il aprelin 22-də Türkiyədə saxlanaraq Azərbaycana gətirilib.

Sabiq deputatın cinayət işi üzrə materialların yaxın zamanlarda məhkəməyə göndəriləcəyi haqda məlumatlar yayılıb. Bildirilir ki, istintaq yaxın zamanlarda yekunlaşacaq.

H.Abdullayev hazırda Bakı İstintaq Təcridxanasında saxlanılır. O, Azərbaycanda bundan əvvəl də həbsdə olmuşdu. Deputat Fəzail Ağamalı ilə parlamentdə əlbəyaxa davasına görə tutulan Hüseyn Abdullayev bir müddət cəza çəkəndən sonra azadlığa buraxılmışdı. Hazırda gerçəkləşdirilən istintaq çərçivəsində həmin vaxt baş verənlərin daha detallı şəkildə araşdırılması xəbəri var. Mümkündür ki, o dövrə parlamentdə Hüseyn Abdullayevi müdafiə etmiş deputatlar da məşhər ayağına çəkilsinlər. Qeyd edək ki, Hüseyn Abdullayev aprelin 22-də Türkiyədə yaxalanaraq Azərbaycana gətirilib. Vergilər, Daxili İşlər nazirlikləri və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətləri onun həbsi ilə bağlı birgə məlumat yayıb. Vergilər Nazirliyi tərəfindən aparılmış səyyar vergi yoxlaması nəticəsində "Araz İNC" MMC-də 1 milyon 436 min manat məbləğində vəsaiti dövlət büdcəsinə ödəməməsi faktı üzrə 7 iyun 2013-cü il tarixdə Cinayət Məcəlləsinin 213.2.2-ci (vergi ödəməkdən yayınma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. 3 oktyabr 2016-cı il tarixdə H.Abdullayevin ümumilikdə 1 milyon 810 min manat məbləğində vergiləri dövlət büdcəsinə ödəməkdən yayındırması və xüsusi razılıq (lisensiya) tələb olunduğu halda belə razılıq almadan tikinti-quraşdırma işlərini həyata keçirərək 966 min manat məbləğində gəlir əldə etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən ona Cinayət Məcəlləsinin 192.2.2 (qanunsuz sahibkarlıq) və 213.2.2-ci maddələri ilə yenidən ittiham elan edilməsi barədə qərar çıxarılmışdır. Bundan başqa, ayrı-ayrı vətəndaşların Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə daxil olmuş müraciətləri əsasında 14 fevral 2018-ci il tarixdə başlanmış cinayət işi üzrə H.Abdullayevin 2006-cı ildən 2018-ci ilədək olan müddət ərzində faktiki nəzarət etdiyi "Araz-İnşaat" ASC-də onun tapşırığına əsasən müəssisənin idarə olunmasını həyata keçirən Babayev Namiq İsmixan oğlu və qeyriləri ilə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında cəmiyyətə məxsus obyektləri müxtəlif vaxtlarda ayrı-ayrı şirkətlərə icarəyə verərək ümumilikdə 1 milyon 374 min manat məbləğində gəlirlərin cəmiyyətin kommunal xidmət və sair xərclərinin ödənilməsinə sərf olunmasına dair digər səhmdarlara yalan məlumat verməklə 13 min 373 manat məbləğində dividentləri vahid qəsdlə ələ keçirib zərərçəkmiş şəxslərə xeyli miqdarda maddi ziyan vurmaqla dələduzluq etməsinə şübhələr müəyyən edilib. Eləcə də H.Abdullayevin dəfələrlə N.Babayev vasitəsilə, daha sonra isə Almaniya istiqadında istifadə edilən "Autist Uşaqların Reabilitasiyasına Kömək" İctimai Birliyinin sədri Elnur Məmmədova zəng edərək onun və ailə üzvlərinin ünvanına nalayiq ifadələr işlədib, tələblərinə əməl etməyəcəyi halda onları məhv edəcəyi ilə hədələyərək icarə müqaviləsi şərtlərinə görə hər ay ödəməli olduğu 3 min manat icarə haqqı əvəzinə onun nümayəndələrinə 6 min manat pul ödəməsinə hədə-qorxu ilə tələb etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən o, Cinayət Məcəlləsinin 178.2.1 (dələduzluq), 178.2.2, 178.2.4, 182.2.1 (hədə-qorxu ilə tələb etmə), 182.2.2 və 182.2.4-cü maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməklə həmin maddələrdə nəzərdə tutulmuş ittiham elan edilib.

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan vətəndaşı, Mingəçevir şəhər sakini Anar Vaqif oğlu Ələkbərovun dövlətə xəyanət maddəsi ilə həbs edilməsi haqda məlumat vermişdik. Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) yaydığı rəsmi məlumatda bildirirdi ki, Anar Ələkbərov 2016-cı ilin mart ayında xarici ölkə ərazisində xarici xüsusi xidmət orqanları nümayəndələri tərəfindən maddi maraq müqabilində məxfi əməkdaşlığa cəlb edilib.

Həmin şəxslər A.Ələkbərova xaricdə ticarət əlaqələri olan bəzi Azərbaycan Respublikası vətəndaşları barədə məlumat toplayıb, onları müxtəlif işgüzar münasibətlər zəminində xarici xüsusi xidmət orqanlarının əlaqəsinə cəlb etmək, Azərbaycan xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları və Azərbaycanda fəaliyyət göstərən konkret ölkələrin səfirliklərinin nümayəndələri, Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsi haqqında məlumat toplamaq barədə tapşırıqlar verib. A.Ələkbərovun ifşasından 2 ay əvvəl, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) xarici xüsusi xidmət orqanlarına çalışan Azərbaycan vətəndaşları, 1959-cu il təvəllüdü Zakir Əlibala oğlu İsmayilov və 1977-ci il təvəllüdü Bəhruz Yaşar oğlu Yusifzadəni həbs etmişdi. Bu şəxslər ləğv olunmuş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində şöbə rəisi və digər məsul vəzifələrdə işləyiblər.

Hələ 2015-ci ildə MTN-də məlum əməliyyat keçiriləndən sonra **təhlükəsizlik üzrə ekspert İlham İsmayıl** "Yeni Müsavat" a demişdi ki, Azərbaycanda təhlükəsizlik sahəsində təcili işlər aparılmalıdır.

Mingəçevir sakini Anar Ələkbərovun həbsi ilə bağlı "Yeni Müsavat" a açıqlama verən İlham İsmayıl bu istiqamət üzrə DTX-nin gördüyü işləri yüksək qiymətləndirdiyini bildirib.

Xarici xüsusi xidmət orqanlarının vəzifə, informasiya daşıyıcısı olmuş şəxslərlə yanaşı sırası Azərbaycan vətəndaşlarının "verbovka" edilməsinin səbəbləri nədir? Onlar necə, hansı şəraitdə agent edilir? Bu şəxslərdən hansı cür istifadə olunur?

Bu sualları cavablandıran sabiq MTN zabiti İlham İsmayıl dedi ki, hər bir ölkənin özünəməxsus kəşfiyyat-casusluq xarakteri var: "ABŞ, Almaniyanın Azərbaycandakı maraqları ilə İran və Rusiyanın maraqları, yəni casusunun qarşısına qoyduğu məqsədlər fərqlidir. Əgər birincilər daha çox informasiyalı adamlara meyillənirsə, ikincilərdə isə fərqi olmur. Çalışır ki, daha çox özlərinə tərəf çəksinlər. Yeri gələndə başqa məqsədlər üçün - yəni sadə informasiya toplamaq yox, bir əməl yerinə yetirməsi üçün istifadə oluna bilər. Terror, kimsə zərər yetirə bilər, əlaqə yarıdan kimi istifadə edilə bilər. Qayda belədir ki, bir ölkəyə aqressiv münasibət bəsləyirsən-

Sadə vətəndaşların "verbovka" olunmasının pərdəarxası

İlham İsmayıl: "Terror-təxribat işləri ilə bağlı tapşırıqlar verilir, onu daha radikal işlərə qoşa bilirlər"

sə, orada istənilən şəxsə istifadə etməyə, maksimum çox şəxsi cəlb etməyə çalışırsan. Çünki səni orada informasiya ilə yanaşı, təxribatla da məşğul olmaq, kimlərsə cəlb etdiyin adamlar vasitəsi ilə ələ keçirmək istəyirsən. Ən adi, elementar xəbərləri əldə etməyə çalışırsan, vacib deyil ki, yalnız məxfi məlumatlar toplansın. Adi xəbərləri belə almaq, real durumu öyrənmək üçün sadə vətəndaşları cəlb edirlər. Ölkələrin və vətəndaşların maraqlarından asılıdır. Klassik qayda odur ki, informasiya daşıyıcıları olan şəxslərə çıxırlar. Bu alınmayanda ona yaxın, ətrafında olan adamları cəlb edirlər. Yaxın qohumu, dostunu cəlb edirlər".

İlham İsmayıl deyir ki, şimal və cənub qonşularımızın casusu yaxalanan zaman bir qayda olaraq bu ölkələrin adları açıqlanmır: "Səbəb də odur ki, həmin ölkələrlə münasibətləri pozmaq istəmir. Ümumiyyətlə, bu cür təcrübə mövcuddur. Əvvəllər belə məsələlərlə bağlı heç bir məlumat açıqlanmırdı. İndi isə ictimaiyyətə məlumat verilir. Məlumat verilməsinin üstün cəhəti ondan ibarətdir ki, bir qədər profilaktik tədbir daşıyır və vətəndaşlar bilirlər ki, bu cür işlərin axırı yoxdur. Əvvəl-axır bu məsələlərlə bağlı "ilişmək" mümkündür. Yeri gələndə lap şimal və cənub qonşularımızın da adları çəkilməlidir. Vətəndaş da bilməlidir ki, bu ölkələr bizə münasibətdə dost, qonşu münasibətində deyil. Xüsusilə cənub qonşumuz şəxsin informasiyalı olub-olmamasına diqqət etmədən çalışır ki, onu ələ keçirsin. Qatıq satan qadınları belə "verbovka" edirlər. Belə şəxslərin qarşısında qoyulan öhdəliyə diqqət edəndə görü-

şəraitinə çox ciddi nəzarət edir və bir-bir həmin xainləri aşkar edir. Hamısını aşkar etmək mümkün deyil. Çünki onlar da məxfi işləyirlər. Lakin buna baxmayaraq, şəxslərin bir-bir aşkarlanması ikitərəfli müsbət hadisədir. Digər vətəndaşları da ayıq-sayıq olur".

İlham İsmayıl cəlbətmənin bu və ya digər şəxsin çıxılmaz duruma salınması ilə gerçəkləşdirilməsi üsulunun geniş yayıldığını vurğulayıb:

"Vətəndaşı ələ bir çıxılmaz duruma gətirib çətdirə bilirlər ki, agentliyə məcburən razılıq verə bilər. Həmin şəxs mütləq şəkildə gəlib hüquq-mühafizə orqanlarına, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinə xəbər verməlidir ki, belə bir hal var. Tapşırıq yerinə yetirmədən məlumat verən şəxsə bağlı qərarı xüsusi xidmət orqanı özü verir. Burada ikili oyun ola bilər. Birincisi, vətəndaş cinayət məsuliyyətindən çəkilir, artıq onun heç bir cinayəti yoxdur, çünki etiraf edir ki, belə bir məsələ var, amma heç bir tapşırıq yerinə yetirməyib. Əgər dövlət maraqlarına uyğun gəlirsə, "pereverbovka" oluna bilər. Yəni xüsusi xidmət orqanı ona tapşırıqlar verə bilər, "sən yeri gəlsə bu oyuna gir" deyilə bilər. Buna operativ oyun deyilir. Əməliyyatı oynamaq aparılır, qarşı tərəfin məqsədləri, istəkləri müəyyən olunur. Əsas odur ki, xarici xüsusi xidmət orqanının "verbovka" etdiyi vətəndaş bunu öz dövləti qarşısında etiraf etməlidir. Vətəndaşlıq borcunu yerinə yetirməli, dövlətə xidmət etməlidir".

İ.İsmayıl deyir ki, "verbovka" edilməmiş şəxsin cinayət etmədən bu haqda xüsusi xidmət orqanlarını məlumatlandırması həmin şəxsi məsuliyyətdən kənarlaşdırmaqla yanaşı, onun təhlükəsizliyinə də təminat verilir: "Şəxs bir tapşırıq yerinə yetirib, sonradan bunu gəlib etiraf edərsə, tapşırığın xarakteri, dövlətə dəyən ziyanın miqdarı, keyfiyyəti, mahiyyətindən asılı olaraq onunla bağlı qərar qəbul edilir. Əgər şəxs heç bir tapşırıq yerinə yetirməyib, bu halda vətəndaşın vəziyyəti yüngülləşir, dövlət onu müdafiəsinə altına alır. Bu dövlətin borcudur və tamamilə əks tədbirlər görülməlidir".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Son vaxtlar Azərbaycanla Ermənistan arasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli istiqamətində aparılan müzakirələrdən biri də xalqların sülhə hazırlanması və dialoqun qurulmasıdır. Lakin bu məsələyə yanaşma da birmənalı deyil. Hər iki ölkənin vətəndaşları tərəfindən dialoq məsələsinə iradlar var. Azərbaycan vətəndaşları torpaqlarının azad olunması xəbərini eşitmədən dialoqa getməyi qəbul etmədiyi kimi, ermənilər də böyük itkilərlə işğal etdikləri və haqsız da olsa sahibləndikləri torpaqlardan əl çəkmək istəmirlər. Belə olduğu halda, cəmiyyətin sülhə və dialoqa nə qədər hazır olduğu sual doğurur?

Bes görəsən, Qarabağda torpağını, yurdunu itirən ictimai fikir adamlarının bu məsələyə münasibəti necədir?

"Yeni Müsavat"ın sualını cavablandıran **deputat Aqil Abbas** da indiki halda dialoqun mümkün olmadığını dilə gətirdi: "Ermənilər torpaqları işğal edib, orada məktəb tikib yol çəkiblər. Rayonlarda xeyli iş aparılıb. Ermənistan prezidenti bu yaxınlarda Fransaya rəsmi səfər etdi, daha sonra oradan Amerikaya getdi, oradan Moskvaya döndü və ona dedilər ki, get işinlə məşğul ol, nə istəyirsən onu et. Daha sonra gəldi və işğal olunmuş torpaqlarımızda yeni işlər görməyə başladı. Dialoq bir nağıldır. Təbii ki, mən də sülh istəyirəm. Mən də istəməyəm ki, bir azərbaycanlının övladı şəhid olsun. Ancaq bu yolla sülh əldə etmək olmur. Öncə erməni işğalçıları torpaqlarımızı tərk etməlidir. Daha

Ermənilərlə dialoq nağılı-ziyalılar nə düşünür?

Aqil Abbas: "...Erməniləri yığib Bakıya gətirmək düzgün deyil"

Xalid Kazımlı: "O zaman dialoq predmeti tapıla bilər ki..."

Qulu Məhərrəmli: "Sülhün arxasında heç bir plan, mexanizm və ideya dayanmır"

sonra oturub danışıqlar aparmaq və Azərbaycan vətəndaşlığını qəbul etmək istəyən ermənilərə müəyyən hüquqlar vermək olar. Onların da bizim kimi seçib-seçilmək hüququ olmalıdır, sosial təminatı olmalıdır. Əgər vətəndaşlığı qəbul etsə, bunlardan faydalana bilər. Hətta onun müharibədə həlak olmuş yaxınına görə də, Azərbaycan pul verə bilər. Ancaq onlar

bizim torpaqlarımızı qaytarmadıqca, dialoq bir nağıldır. Biz sülh istəyirik, ancaq dediyim şərtlərə. Əks halda, biz erməniləri öz torpaqlarımızdan çıxaracağıq, Qarabağı azad edəcəyik. Ermənilər əgər qalıb vətəndaşlığımızı qəbul etsə, onların hüquqlarına hörmətlə yanaşacağıq. Ancaq torpaqlar azad edilməmiş, erməniləri yığib Ba-

kıya gətirmək, onlarla gəzib çay içmək düzgün deyil".

Müsavat.com saytının redaktoru **Xalid Kazımlı** da vurğuladı ki, indiki şərtlərlə ermənilərlə heç bir bəziqədən söhbət gədə bilməz: "Ortada Azərbaycana vurulmuş milyardlarla dollar həcmində maddi ziyan, 30 minə yaxın qətlə yetirilmiş insanın, 70 minə yaxın xəsarət almış insanın öz-

lərinin və ailələrinin faciəsi, işğal olunmuş rayonlar var. Bunların üstünə ermənilərin öz dedə-baba yurdlarından deportasiya etdiyi, başqa sözlə, genosid siyasətinə məruz qoyduğu bir milyona yaxın insanın da yaşadığı maddi-mənəvi, psixoloji sarsıntısını da gələcək, hansı dialoqdan, bəziqədən, yaxınlaşmadan söhbət gədə bilər? Heç cür mümkün deyil. Fiksidir və özünü aldatmaqdır. Bu, ermənilərin xeyrinə olan bir təşəbbüsdür. Zərərlidir. Bu iki dövlət və millət arasında dialoq o zaman baş tuta bilər ki, ermənilər olub-keçənlərə görə öz günahlarını etiraf etsinlər, vurduların zərərini ödəsinlər, üzr istəsinlər, əfv diləsinlər, öz hərbi canilərini lənətləsinlər, bir daha belə etməyəcəklərinə dair təminat versinlər. O zaman dialoq predmeti tapıla bilər, tədricən yaxınlaşma ola bilər. Yoxsa bu münaqişə min il də davam etsə, biz öz mövqeyimizdən geri çəkilməyəcəyik, duruşumuzu poza bilmərik. Prinsipial olmaq, bu avantüranın son nəticədə erməniləri necə yazıq günə qoyduğu günü gözləmək, o günün tez yetişməsi üçün məqsədyönlü fəaliyyət göstərmək lazımdır".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**
"Yeni Müsavat"

"Qarabağ adı ilə mitinq keçirməyə, manipulyasiyaya ehtiyac yoxdur"

Deputat Musa Quliyev: "Qarabağın azadlığı tələbi ilə Avropa Şurasının, ATƏT-in ofislərinin qarşısında aksiya etmək lazımdır"

"Qarabağın azadlığı tələbi ilə Avropa Şurasının, ATƏT-in ofislərinin qarşısında mitinq keçirmək lazımdır. Bu tələblə Amerika, Rusiya prezidentlərinin önündə, bu dövlətlərin səfirliklərinin qabağında piketlər təşkil olunmalıdır. Bakıda Qarabağ mitinqi keçirməyin nə mənası var? Beynəlxalq aləmdən məsələnin həlli ilə bağlı tələblər olmalıdır. Bu gün işğal edilmiş torpaqlarımızın azadlığının həlli ilə bağlı cənab prezident danışıqlar aparır, mümkün olduğundan daha artıqni eləməyə çalışır, heç bir kompromis xarakterli addım atılmır.

Biz Ali Baş komandan başda olmaqla torpaqlarımızın azad olunması üçün hərbi yoldan istifadə etməyə də hazırıq və ordunun gücünə hamı bələddir. Xüsusi ilə aprel döyüşlərində əldə etdiyimiz üstünlük ordumuzun nəyə qadir olduğunu nümayiş etdirdi".

Bu fikirləri **deputat Musa Quliyev** "Yeni Müsavat"a Qarabağ mitinqi keçirilməsinə zərurət olub-olmadığı haqda danışıqdan bildirdi.

Onun sözlərinə görə, mitinq həvəskarları olanlar, müəyyən radikal qüvvələr insanların Qarabağla bağlı heysiyyətindən istifadə etməyə çalışır: "İlk növbədə bu mitinqlərin olmasının zərəri var. Çünki danışıqlar prosesində Azərbaycanı çətin vəziyyətə sala bilər. Ona görə mitinq

keçirmək istəyənlər yaxşı olar ki, tam səmimi niyyətlərini ortaya qoysunlar. Əgər mitinqlər olarsa, erməni tərəf düşünəcək ki, müəyyən qüvvələr Azərbaycan iqtidarına təzyiq edir. Təsəvvür edin, erməni xalqı ayağa qalxıb baş nazirdən Qarabağ məsələsinin həllini tələb edir, biz orada baş verənlərə hansı reaksiyanı göstərəcəyik? Ona görə Qarabağ adı ilə mitinq keçirməyə, manipulyasiya etməyə ehtiyac yoxdur".

M.Quliyev qeyd etdi ki, prezident danışıqlar prosesində nə mümkündürsə edir: "Bu gün Azərbaycanın danışıqlarda əldə etdiyi beynəlxalq uğurlar İlham Əliyevin doğru siyasətinin nəticəsidir. Bu gün Qarabağın müstəqilliyi tanınmır, bundan söhbət gədə

Musa Quliyev

bilməz. Bu torpaqların Azərbaycanın tərkibində olması dünya tərəfindən qəbul edilir. BMT, NATO, Avropa Şurasının erməni hərbi birləşmələrinin qeyd-şərtsiz ərazilərimizdən çıxması haqda qətnamələri var, bu torpaqlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində tanınır.

Əslində Paşinyan hakimiyyətə gəldiyi ilk vaxtlarda problemin həllini dolaşığa sal-

maq istəyirdi, Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı və erməni icmalarının danışıqlar masasında oturmasını söyləyirdi. Sonra mövqeyini dəyişdi və əvvəlki danışıqlar formatına qayıtdı. Bu gün Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyil, ola da bilməz".

Deputat xalqların sülhə hazırlanması barədə son dövrlər səslənən fikirlərə münasibət bildirərək əlavə et-

di ki, 2006-2008-ci illərdə də "vətəndaş diplomatiyası" ortaya atılmışdı: "Bu problemin hər hansı həll formulu tapılmalıdır ki, sonra xalqların yaxınlaşmasından söhbət gətirsin. "Madrid prinsipləri" çərçivəsində münaqişə həll olunsaydı, xalqların yaxınlaşması ilə bağlı hansısa addımlar atıla bilər.

İndi ortada real razılaşma yoxdursa, torpaqlarımız işğaldadırsa, köçkünlər yurd-yuvasına qayıtmayıbsa hansı yaxınlaşma ola bilər? Mənim vətəndaşım ev-eşiyinə dönməlidir, sonra xalqların yaxınlaşmasından danışıqmaq olar".

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Emmanuel Makron

Makron yenə Ermənistanla gələcək

Fransa prezidenti Emmanuel Makron Ermənistanla rəsmi səfər edəcək.

Virtualaz.org yerli KİV-ə istinadən bildirir ki, bunu Ermənistanın vitse-prezidenti Mqer Qriqoryanla görüşündə Fransanın Yerevandakı səfiri Conatan Lakota deyib.

Səfirin sözlərinə görə, rəsmi Paris Ermənistanla ikitərəfli və çoxtərəfli formatda əlaqələrin daha da inkişafına hazırdır. Bu məqsədlə, bu günlərdə Fransa prezidenti Emmanuel Makron Yerevana rəsmi səfər etmək niyyətinin olduğunu bildirib. Lakin fransalı diplomat Makronun səfərinin dəqiq tarixi barədə məlumat verməyib.

Xatırladaq ki, Makron bundan əvvəl Ermənistanla 2018-ci ilin oktyabrında səfərdə olub.

Onu da qeyd edək ki, fevralın əvvəlində Erməni Təşkilatları Əlaqələndirmə Şurasının (CCAF) rəsmi qəbul naharında çıxış edən Emmanuel Makron seçiqbağı kampaniyasında verdiyi vədlərdən birini yerinə yetirərək, 24 aprel tarixini "erməni soyqırımını anma günü" elan edib. Bununla da, hər il 24 aprel Fransada qondarma soyqırımın anım günü kimi qeyd ediləcək.

Bizimkilər niyə Zidan, Messi, Mbappe ola bilmir...

Samir SARI

Düzünə qalsa, mən də istəyirdim ki, futbol millimizin baş məşqçisi əcnəbi olmasın.

Düşündürdüm ki, əcnəbi məşqçi olursa, Zidan, Raykaard, Qullit kimi keçmişdə parlaq futbolçu olmuş biri olsun, olmur-sa, heç kəsin tanımadığı, uğursuz məşqçi nəyimizə lazımdır.

Arqumentim beləydi ki, o tanınmamış, uğursuz məşqçi gəlib ayda bir etək, karyerasının sonuna qədər isə yeddi xaral pul alıb, çıxıb gedəcək, sonra da bir əcnəbi futbol qəzeti-nə müsahibə verib deyəcək ki, o ölkədə futbol oynamağı bacarmırdılar, istedadları çatmırdı.

Biz əslində istedadlı camaatıq, sadəcə, yiyemiz yoxdur, qolumuzdan tutub istedadımızdan yararlanmağı başa salanımız yoxdur. Həm də təkçə futbolda yox...

Zərif bulağının buz kimi, dupduru suyuna and olsun, bizim kənddə elə nadir səs sahibləri vardı ki, vaxtında adamı olsaydı, bir az burda oxudub, sonra Milana göndərsəydi, Luçano Pavorotti onunla iki əlli görüşər, deyərdi, sinyor Naser olan yerdə mənim ariya oxumağım düz gəlməz. Amma o adam ömrü boyu kənddən qırağa çıxmadı, eləcə o cür nadir səsiylə "Bülbül gülüstana gəlsin, gəlməsin" oxuya-oxuya süçuluq elədi.

Müdhış rəssamlıq qabiliyyəti olan kəndçimiz vardı, nə peşəkar təhsil ala bildi, nə rəsmləri ilə pul qazanmağı bacardı, eləcə şerab emalı zavodunun panel hasarına bəzəkli və kölgəli həflərlə "Sosializm bayrağını yüksəklərə qaldıraqlı", "Bəşəriyyətin işıqlı gələcəyi kommunizmdir" kimi şüarlar yazıb xaturlar elədi, sonra rəngsəzliliklə məşğul oldu, axırda suvaq işinə keçdi. Halbuki onun istedadını qiymətləndirən, yetişdirən, parlardan olsaydı, indi əsərləri möhtəşəm qalereyalarda sərgilənərdi.

İndinin özündə də ölkəmizin kəndlərində yüzlərlə messilər, ronaldolar, mbappələr batıb gedir, nə onları axtarıb tapıb bir tərəfə çıxardan var, nə özləri bir yol bilirlər, bildikləri odur ki, topun dalınca qaçsınlar, 3-4 saat eyni templə və qışqıraq-qışqıraq futbol oynasınlar.

Bura Hollandiya deyil ki, hər kəndin, qəsəbənin futbol məktəbi, gözəl və həmişəyaşıl futbol meydanları, uşaqlara təlim, məşq keçən əla müəllimləri olsun. Yoxdur buralarda belə şey.

Bir də hələ istedadlı olmaq, gözəl səsə, əl qabiliyyətinə, digər virtuaz məhərətlərə sahib olmaq azdır, adam gərək ağıllı, bundan da ötəsi, savadlı olsun, öz intellekti, dünyagörüşü üzərində daima işləsin. Gözəl səsle yaxşı "Qarabağ şikəstəsi" oxuya bilərsən, amma yaxşı musiqi təhsil almamı-sansa "Fiqaronun ariyasını oxu" desələr, elə biləcəksən, söhbət seyid Füqəradan gedir.

Hələ bir neçə başqa dərd də var - kiçik məqsədlər uğrunda çalışmaq, dayaz düşünmək, qudurmaq...

Tutaq ki, kəndlərdə batıb gedən 15-16 yaşlı messilərdən birinin qolundan tutub şəhərə gətirdik, aparıb futbol klublarının birinə düzəldtik, o da həvəslə məşqə başladı, hər oyunda xet-trik elədi, özümüzü ağartdı, adı parladı, 5-10 manat pul qazandı, 1-2 ildən sonra, bilirsinizmi, nə olacaq? Uşaq ümumi məşqdən sonra əlavə məşq edərək, Platini kimi şərfini qapı tirinin "doqquzluğu"ndan asıb dəqiq cərimə zərbəsi vurmaq üzrə ustalığını artırmaq istəyəndə komanda yoldaşlarından biri ona yaxınlaşacaq: "Ə qaqa, burda nəğarısən? Məşq eliyirsən? Ə, başın xarafdı, sən öl. Kimə lazımdır? 2-3 min pul alırsan da. Mbappe olarsan? Ə, davay gedək qəlyana, uşaqlar yığıb getdilər".

Bizim uşaq da bir getməyəcək, iki getməyəcək, üçüncü dəfə qəlyançılara da qoşulacaq, saunaya gedənlərə də, "adama bir civi götürüb" Qubaya cumanlara da. Nəticədə daha xet-trik edə bilməyəcək. Çünki qəlyan, sauna və "civi"lər xet-trik etməyə mane olur. 18 yaşlı "Mbappe"ni basacaqlar dublyor komandaya. Al, sana PSJ-də, "Barsa"da oynamaq perspektivi... məhv oldu, getdi.

Hər işimiz belədir. Böyük futbolçu yetişdirə bilmədiyimiz kimi, böyük məşqçilər də yetişdirə bilmirik. Öz gücünə yetişmək istəyənlərə də bir fənd, iki badalaq, dizini yerə getiririk, futbol dünyasına gəldiyinə peşman olur. Sonra da gedirik, "sineçki"lərə, "çeviç"lərə, "qorçuk"lara o qədər pul verib getiririk ki, gəlib bizə futbol oynamaq öyrətsinlər.

Görünür, çox məşq etməklə, çox oxumaqla deyil, nə sə başqa şey fikirləşməklə, köhnə vərdiş və düşüncələrdən xilas olmaq, adı dünya ilə bir olanların düşündüyü kimi düşünmək, onlar kimi çalışmaq lazımdır. Yoxsa onlar bizə ha desinlər ki, idmançı alkoqoldan və tütündən uzaq olmalıdır, xeyri olmayacaq, 28 yaşlı veteran futbolçu deyəcək, ə, qaqa, sən öl, qələt ələyir, kefini sür, bizdən Mbappe-zad olmaz.

Azərbaycanda ali təhsilin səviyyələri üzrə bəzi ixtisaslaşmalarda dəyişikliklər edilib. Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən "Ali təhsilin bakalavriat səviyyəsi ixtisaslarının (proqramlarının) Təsnifatı"nda Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi olan birinci hissə ləğv edilib.

Əsas (baza ali) tibb təhsili üzrə ixtisaslar qrupundan 1 ixtisas çıxarılıb, 2-si əlavə olunub.

Sosial şəbəkələrdə bu qrupla bağlı yanlış məlumatlar yayılır. Qrupdakı 4 ixtisasın

fasatın yenilənməsində əsas məqsəd beynəlxalq təcrübəyə və müasir əmək bazarının tələblərinə uyğun yeni məzmunlu təhsil proqramlarının hazırlanması və ali təhsil müəssisələrində təbiiqindən ibarətdir. Əvvəllər hər bir sahədə yalnız insanların əməyi lazımlı olurdusa, texnologiyanın inkişaf etdiyi bir zamanda çox işçi qüvvəsinə ehtiyac qalmır. Çünki əksər sahələr

sesi izləyən biri kimi deyim ki, 50 il bundan qabaq ali təhsil almaq, yeni 5 il oxumaq 25-35 il ondan istifadə etməyə bəs edirdi. İndi isə öz ixtisasımızı ən azı 4-5 dəfə dəyişməliyik. Bir ali təhsil kifayət etmir. Məsələn, mən güman edirəm ki, gələcəkdə taks sürücüləri yoxa çıxacaq. Çünki maşınlar elektronlaşacaq. Əslində, avtomobil olmayacaq, 4 təkər

Bəzi ixtisaslar birləşdirildi, bəziləri ləğv edildi - abituriyentlər diqqətli olsun

Kamran Əsədov: "Müasir tələbata uyğun olmayan ixtisaslar təsnifatdan çıxarılıb, əmək bazarının tələbatına uyğun bir sıra yeni ixtisas əlavə edilib"

Qərara əsasən, əvvəlki təsnifatda mövcud olan 175 ixtisasın sayı 148-ə qədər azaldılıb. O cümlədən, 18 ixtisasın adında dəyişiklik edilib, 70-ə yaxın ixtisas birləşdirilib və ya çıxarılıb, 46 yeni ixtisas yaradılıb. Belə ki, bir sıra ixtisasların adları Avropa universitetlərinin təcrübəsinə uyğun müasirləşdirilib. Bəzi ixtisasların adlarında dəyişiklik olmasada, onların təhsil proqramlarının məzmununun təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Tvinninq layihəsi çərçivəsində 15 ixtisasın tamamilə yeni məzmunlu təhsil proqramının hazırlanması planlaşdırılır.

Təhsil Nazirliyinin şöbə müdiri Yaqub Piriye Təhsil TV-ə müsahibəsində ixtisaslarla bağlı baş verən dəyişiklikdən danışaraq, qeyd edib ki, təhsil ixtisasları qrupunda hazırda 21 ixtisastan yalnız rəqs müəllimliyi təsnifatdan çıxarılıb. Humanitar və sosial ixtisaslar qrupunda 17 ixtisastan biri çıxarılıb. Çıxarılan ixtisaslardan Antropologiya magistraturada pilləsində tədris olunacaq. 2 ixtisas birləşdirilib. İslamşünaslıq adlı yeni ixtisas əlavə olunub. Mədəniyyət və incəsənət ixtisasları qrupunda 21 ixtisastan 8-i bir ad altında birləşdirilib. İqtisadiyyat və idarəetmə ixtisasları qrupunda 12 ixtisastan 4-ü birləşdirilib və onlara beynəlxalq təcrübəyə uyğun adlar qoyulub. Dünya iqtisadiyyatı və iqtisadiyyat bir ad, kommersiya və biznesin idarə edilməsi isə başqa ad altında birləşdirilib. Beynəlxalq ticarət və logistika adlı yeni ixtisas yaradılıb.

Təbiət ixtisasları qrupuna biotexnologiya ixtisası əlavə olunub. Texniki və texnologiya ixtisasları qrupunda 59 ixtisasın sayı 40-ə endirilib. Əmək bazarının tələbinə uyğun olmayan ixtisaslar ləğv edilib, əvəzinə 10 yeni ixtisas əlavə olunub. Kənd təsərrüfatı ixtisasları qrupunda 12 ixtisastan 4-nün adı dəyişdirilib, 2-si çıxarılıb, 1 yeni ixtisas əlavə olunub.

Səhiyyə, rifah və xidmət ixtisasları qrupuna yeni ixti-

"Qəbul qaydalarını asanlaşdırmalıyıq ki, insanlar xarici ölkələrə təhsil almaq üçün üz tutmasınlar"

hamısı qalıb. Dünyada müalicə işi adlı ixtisas yoxdur. Tibb ixtisası var. Müalicə işi ixtisasının adı təhsilini xaricdə davam etdirənlərə problemlər yaradırdı. Daha sonra Tibbi profilaktika-ictimai səhiyyə ixtisası ilə adlandırılır. Hərbi həkim işi hərbi tibblə əvəz olunub.

Baş verən dəyişiklikləri qiymətləndirən **təhsil eksperti Kamran Əsədov** "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, öncəki ixtisasların bir çoxu müasir texnologiya dövrünün və əmək bazarının tələblərinə cavab vermirdi: "Nazirlər Kabineti tərəfindən ali təhsil müəssisələrində kadr hazırlığı heyata keçirilən bir sıra ixtisasların adları Avropa universitetlərinin təcrübəsinə uyğun müasirləşdirilib. Dar ixtisaslaşmanı əhatə edən bir neçə uyğun ixtisaslar birləşdirilib. Yeni hazırda ali təhsil müəssisələrində bir-birini təkrar edən, yaxın ixtisaslar var. Onların ayrı-ayrı ad altında fəaliyyət göstərməsi məqsəduyğun deyil. Müasir tələbata uyğun olmayan ixtisaslar təsnifatdan çıxarılıb. Əmək bazarının tələbatına uyğun bir sıra yeni ixtisaslar əlavə edilib. Ümumilikdə təsni-

elektronlaşdırılır. Elm və təhsilin belə sürətlə inkişaf etdiyi bir vaxtda gələcəkdə Azərbaycan da hansı ixtisasların sıradan çıxacağı və hansılara ehtiyac yaranaacağı çox maraqlıdır. Etiraf edək ki, dövrümüz çox sürətlə dəyişir. Min illər əvvəl çox önəmli ixtira arasında yüz illərlə yol gedilirdisə, indi iki böyük kəşf arasında gedilən yol aylarla, günlərlə ölçülür. Yeni hazırda fevral ayını yaşayırıq, amma mart ayında elə güclü ixtira ola bilər ki, o, bəşəriyyəti tamamilə dəyişə bilər. Məsələn, indi telefonlardan fotoaparət kimi istifadə edə bilirik. Amma 150 il foto sənayedə "Kodak", "Alfa" firmaları hegemon idi, lentli fotoaparətlər istehsal edirdilər. Amma son 10 ildə onların hamısı sıradan çıxdı, çünki rəqəmli fotoaparətlər yarandı. Bu baxımdan gələcəkdə Azərbaycanda da hansısa ixtisaslar, sənətlər sıradan çıxacaq və yeniləri yarana-cıq".

Təhsil eksperti hesab edir ki, artıq bir dəfə ali təhsil almaq insana ömür boyu bəs etməyəcək, vaxtaşırı yeni biliklərin əldə edilməsinə ehtiyac olacaq: "Bu pro-

üzərində kompüter olacaq, yeni maşının sürücüsü olmayacaq. Buna görə sürücüyə ehtiyac qalmayacaq. Amma bir sıra ixtisaslar tarixi, milli-mənafə baxımından əmək bazarında az ehtiyac olsa belə saxlanılmalıdır. Çünki bizim yerləşdiyimiz coğrafi mövqə bunu tələb edir. Dediym kimi, ləğv olunan bir sıra ixtisaslar yaxın olan digər ixtisaslara birləşəcəklər".

Bu proses əlbəttə ki, 2019-cu ildə ali məktəblərə sənəd verəcək abituriyentlər üçün müəyyən qədər çətinlik yaradacaq: "Həm 2019-cu ildə qəbul imtahanlarının yeni formatda keçirilməsi, həm də yeni ixtisaslar ixtisas seçimi zamanı daha diqqətli olmasını tələb edir. Bu dəyişikliklər ali məktəblərə qəbul zamanı plan yerlərinin də sayına təsir göstərəcək. Nəzərə alsaq ki, 2018-ci ildə ali məktəblərə plan yeri 43 min olub, bu ləğvolma prosesindən sonra plan yerlərinin sayında azalma olacaq. Ümumiyyətlə, Nazirlər Kabinetinin 11 fevral 2019-cu il qərarına əsasən, əvvəlki təsnifatda mövcud olan 175 ixtisasın sayı 148-ə qədər azaldılıb. O cümlədən, 18 ixtisasın adında dəyişiklik edilib, 70-ə yaxın ixtisas birləşdirilib və ya çıxarılıb, 46 yeni ixtisas yaradılıb. Həssab edirəm ki, plan yerləri azalanda bu xaricdə təhsil almağa meyli artıracaq. Ali təhsil müəssisələrində plan yerlərinin sayı müvəffəqiyyətlə müsabiqədən uğurla keçmiş abituriyentlərin sayından az olsa bu zaman təkçə keçid balı toplanmayan abituriyentlər yox, eyni zamanda müsabiqə şərtlərini ödəyib, amma Azərbaycanda ali təhsil müəssisəsinə daxil ola bilməyən şəxslər də xarici ölkələrdə təhsil almağa üz tutacaqlar. Biz təhsilin elçatımlılığını təmin etməliyik. Qəbul qaydalarını asanlaşdırmalıyıq ki, insanlar xarici ölkələrə təhsil almaq üçün üz tutmasınlar".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**
"Yeni Müsavat"

"Baxış bucağı"

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) icra katibinin müavini, Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzovun parlamentdəki çağırışı hələ də müzakirə olunmaqdadır. YAP funksionerinin deputat həmkarlarına xitabən "söyüş müxalifəti" ilə mübarizəyə çağırması birmənalı qarşılanmadı. "Yeni Müsavat"a müsahibəsində yanaşmasına aydınlıq gətirməsini istədik və digər sual-

- Siyavuş bəy, parlamentdə həmkarlarınıza müraciətlə söyüş sözlərinin cavabını 20 qatı artırıb qaytarmağa çağırırdınız, "bunların ancaq söyüşdür. Söyüş söyülsə, biz də onun qarşılıqlı cavabını verməliyik" - dediniz. Sonradan dediklərinizlə əlaqədar öz-özünüzdə düşündünüz mü?

- Bəli. Mən bunu nədən ötrü dedim? Bir qrup insan var ki, cavab verməkdən çəkinir. Onların bəhanəsi nədən ibarətdir? Ortaya mövqə qoymaq əvəzinə, deyirlər ki, biz onların səviyyəsinə düşməməliyik. Ya xəşmə, ziyalı kimi cavab ver! Yaxud öz bildiyin tərzdə, bildiyin formada cavab ver! Amma mövqeyini ortaya qoy! Görürsən ki, bir çoxu tərifi deyilməsi məqamı gələndə hamının sinəsindən itələyib keçir qabağa. Gedib gecə xüsusi kitablar oxuyur ki, hansı kitabdan hansı tərifi götürürəm, qeyd edirəm. Amma ortaya mövqə qoymaq məqamı çıxanda kənara çəkilir.

- Müqayisə bəlkə də qüsurlu görünə bilər. Yəqin yazışı bilirsiniz ki, Peyğəmbərimiz də ona qarşı haqarət edənlarla "eyni dildə" danışmağı özünə rəva bilməyib, səbirli davranıb. Amma siz komitə sədri olaraq təhqirlərə yol verənlərlə mübarizədə bəlkə daha konstruktiv yol təklif etsəniz, bərişdirici mövqə tutsanız, daha yazışı olmazdı?

- Düz deyirsiniz. Mənim bərişdirici mövqeyimə gəlincə, xatırlayırınsızsa, elə sizin qəzet vasitəsilə müraciət etmişdim. Azərbaycandakı bütün siyasi partiya rəhbərlərinə, ictimaiyyət nümayəndələrinə, tanınmış insanların ailə üzvlərinə müraciət etdim ki, bu söyüş kampaniyasına öz münasibətinizi bildirin. Birinci, bu işi mən başlamışam ki, söyüş olmasın. Ondan sonra söyüş sözlər bir az da şirnikləndilər. Elə hesab etdilər ki, bununla guya bizi daha da qıçıldırırlar və s. Mən də Peyğəmbərdən onlarla misal gətirə bilərəm. Amma Peyğəmbərin ətrafında olanlar tamam başqa cür düşündülər, lazım gələndə başqa addımlar atırdılar. Məsələn, Ömər mənə sözləyə bir, Əbu-Bəkrin bir başqa, Həzrəti Əlinin başqa yanaşma tərzini var idi. Müaviyyə pulunu alırdı, digəri tərbiyə etmək istəyirdi. Yeni Peyğəmbər ətrafında olan insanların hər birinin öz yolu olub. Biri qılıncı, digəri pulla, başqası tövsiyə, ya tərbiyə ilə məsələləri həll etmək istəyib. Təbii ki, bu məsələlərin necə qurtaracağı Peyğəmbərimizə ağıh idi. İndi bunların da axırının necə qurtaracağı bəllidir. Xaricdən bəzi dairələr 5-10 manat verir, erməni lobbisi qızıdır, ortaya salıb bu fikirləri dedir-

dir, mənəvi terrora məruz qoymaq istəyirlər. Bunlar ərəb ölkələrində sınaqdan çıxdı. Amma bir şeyi yaddan çıxarırlar ki, zaman, məkan, region, milli psixologiya tamam başqa şeydir. Azərbaycan xalqı hamılıqla savadlıdır və bunların mövqeyini başa düşürlər. Bilirlər ki, bu məsələlərdə hansı məqsəd güdürlər. Bunlar Azərbaycan xalqının, dövlətinin xeyrinə yox, əleyhinə bu işləri görürlər, eyni mərkəzdən də idarə olunurlar.

- Sizin xitabınız daha çox kimlərə ünvanlandı, YAP-ın üzvü olan deputatlara, yoxsa

hamıya aidiyyəti var. Sırası və təndəşdən tutmuş, ən yüksək səviyyəli məmura qədər.

- Baş nazirin müavini Əli Əhmədovun rəhbərliyi ilə YAP-çı deputatlarla keçirilən görüşdə də yaqin bu məsələlər müzakirə olunub, eləmi?

- Bəli, millət vəkllərini topladıq. Onlarla da söhbət apardıq. Seçicilərlə görüşlərin sayını artırmaq, dövlətin, prezidentin apardığı siyasəti insanlara düzgün çatdırmaq zərurətindən danışıdıq. Prezident və birinci vitse-prezident gedib insanlarla görüşür, onlarla hal-əhval tutur,

netinə, hansısa nazirliyə, ya Prezident Administrasiyasına aiddirsə, yazılı şəkildə göndərsin ora. Elə insanlar var ki, ola bilər əli müəyyən yerlərə çatmır, fikrini ölkə rəhbərliyinə, hansısa strukturlara çatdırıb bilmir. Millət vəkili bundan ötürüdür ki, o insanlar arasında bir əlaqə yaratsın.

- Bu, həm də ondan xəbərləyir ki, qarşılıqlı parlament seçkisinə mövqə bildirməyənlərə parlamentə yer olma-yacaq?

- Mütləq nəzərə alınacaq... Parlament seçkiləri yaxınlaş-

dövlət vəzifələrində çalışıblar, gəlib bu səviyyəyə çatıblar. Yəni daha bir pillə yuxarı qalxır. Amma bəzi ölkələrdə gəncleşmə adı ilə kim gəldisə, götürüb təyin etdilər və dövlətin vəziyyətini ağırlaşdırdılar və yenidən sıfır vəziyyətinə qayıtdılar. Yeni bizdə bu məsələlər təkamül yolu ilə getməlidir. Məsələn, Milli Məclisə seçilən hər hansı bir gənc ictimaiyyətdə kifayət qədər tanınmalıdır. İnsanlar bilməlidir ki, buna niyə səs verirlər? İndi internet, sosial şəbəkə əsridir. Sosial şəbəkəyə vuranda

miliyasını qeyd eləsin, söymək istəyir, söysün, mən bilim ki, kimdir mənəvi söyən. Hüquqi yolla mən öz məsələlərimi həll edirəm. Mənim müsahibəm, münasibətim kimisə qıçıldırırsa, bu adam öz şərhini yazsa bilər ki, sən səhv yoldasan, yaxud inandırmağa çalışsın bilər. Amma daha ele götürüldükdən davamlı şəkildə söyüş yaz...

- Bu gün də o fikirdəsiniz ki, onları artıqlaması ilə söymək lazımdır?

- Mən bunu ona görə dedim ki, heç nədən qorxmayın, nədən qorxursunuz?! Əgər sən

"2020-ci il parlament seçkiləri

çox maraqlı olacaq"

Siyavuş Novruzov: "Görürsən ki, bir çoxu tərifi məqamı gələndə hamının sinəsindən itələyib keçir qabağa"

YAP-çı deputatlara ilginç xəbərdarlıq: "Mən bunu ona görə dedim ki, heç nədən qorxmayın..."

bütün həmkarlarınıza?

- YAP-ın üzvü olanlara da, digərlərinə də. Bu gün Azərbaycanda fəaliyyət göstərən, müstəqil dövlətimizin inkişafından insanlarımızın biznesmenin də, sahibkarın da, digərlərini də nəzərdə tuturam. Müstəqil dövlətimizin mövcudluğu nəticəsində çoxları çox şeyə nail olub. İndi dövlətin müdafiyyə ehtiyacı ağıh idi. İndi bunların da axırının necə qurtaracağı bəllidir. Xaricdən bəzi dairələr 5-10 manat verir, erməni lobbisi qızıdır, ortaya salıb bu fikirləri dedir-

onların dərdinə şərik olur, problemlərinin aradan qaldırılması üçün addımlar atır, digərləri də bundan nümunə götürməlidir. Əgər hər hansı strukturun rəhbəri bir rayonda görüş keçirirsə, ordaki görüşə istənilən insanın gəlməsi üçün şərait yaradılmalıdır. Qoy gəlsin, öz fikrini desin. Əgər gücü çatırsa, məsələni həll eləsin, çatmırsa, aidiyyəti qurumlar qarşısında məsələ qaldırınsın. Mən demirəm ki, çıxsin mətbuata, ya Milli Məclisdə deməklə işini bitirsin. Məsələn, hansısa məsələ Nazirlər Kabi-

dıqca müəyyən araşdırmalar aparılır. Bir il qabaqcadan o araşdırmalar olur. Deputatın parlamentdə, beynəlxalq təşkilatlardakı fəaliyyəti, davranışı, seçicilərlə münasibətindəki problemlər analiz olunur, ondan sonra kimin seçkiyə yenicən getməsi, kimin getməyəcəyi müəyyənləşir.

- Yeni söhbət YAP-çı namizədlərdən gedir?

- Təbii ki, biz öz namizədlərimizə cavabdehlik.

- İndiki tərkibdən təqribən nə qədər YAP-çı deputat növbəti seçkidən kənarda qala bilərlər?

- Hələ biz onun analizini, təhlilini aparmamışıq.

- Deməli, 2020-ci il parlament seçkiləri çox maraqlı olacaq, eləmi?

- Çox, çox, çox... (gülür)

- Bu yaxınlarda sosial şəbəkələrdə parlamentdə yaşlı deputatlarla bağlı da müzakirələr gedir. Tərkibin 40 faizinin yaşlılardan ibarət olması məsələsinə YAP-ın münasibəti necədir?

- Onlar kifayət qədər təcrübəli insanlardır, uzun müddət parlamentdə qanunvericilik təşəbbüsü ilə iştirak ediblər, həmçinin beynəlxalq təşkilatlarda ölkəmizi təmsil ediblər, seçicilər arasında kifayət qədər nüfuz sahibidirlər. Bunun seçki məsələsinə aidiyyəti yoxdur. Bu yaxınlarda hansısa ölkədə 80-dən artıq yaşlı olan şəxs yenidən prezidentliyə namizədliyini irəli sürmüşdü. İnsan yaşlandıqca daha da müdrikləşir, daha düzgün qərarlar qəbul etmək imkanı əldə edir. Yaşlı insanın təcrübəsi, ictimai-siyasi proseslərə baxışı kifayət qədərdir. Mən təqdirəlayiq hesab edirəm ki, bu gün hökumətdə islahatlar gedir. Amma islahatlar necə gedir? O insanlar təyin olunur ki, indiyə qədər mərhələ-mərhələ, pillə-pillə müxtəlif

heç olmasa bunun haqqında 10 səhifə material çıxacaq, ya çıxmıyacaq?

- Amma bəzən həmkarlarımız arasından da sosial şəbəkələrin qapadılması təklifi ilə çıxış edir. Sizin yanaşmanız necədir?

- Kimə sərf etmirsə, bunu tamam başqa formada çatdırır. İstənilən mətbuat orqanında şərəf və ləyaqətin hüquqi müdafiəsi üçün imkan var. Yeni kimsə təhqir olunursa, şərəf və ləyaqəti aşağılanırsa, məhkəməyə müraciət edir, çünki əlində hüquqi imkanlar var. Biz hüquqi dövlətdə yaşayırsaq, internetdə də, sosial şəbəkədə də şərəf və ləyaqət almalıdır, bir insan sosial şəbəkədən çirkin məqsədlər üçün istifadə edirsə, bunun qarşısının hüquqi yolla alınmasının mexanizmi də olmalıdır. Yoxsa sən gecə-gündüz şantaj elə, insanların özü, ailəsi, qohum-əqrabaları, valideynlərini - bəlkə heç bir insanın valideyninin heç bir təqsiri yoxdur - təhqir edirsən. O baxımdan təhqir olunanlar hüququnu necə müdafiə eləsin? Bunun bir yolu insanların məsələyə münasibəti, ictimai qınaqdır. Təəssüf ki, ictimai qınağa heç kəs qoşulmur, deyir bir söz deyəcəyəm, mənin də adı ora salacaq. Bu gün belə bir problem var. Azərbaycanın bir ziyalısı, tanınmış bir insanı çıxıb demir ki, a qardaş, bu məsələni qurtarın, bu, Azərbaycan xalqının milli əxlaqına, tərbiyyəsinə, adət-ənənələrinə, keçmişinə, gələcəyinə uyğun deyil! Deyir bir söz desəm, məndən də yazacaq, nə işimə qalıb?

- Hansı ziyalıları nəzərdə tutursunuz?

- Əksəriyyətini. Mən hələ rast gəlməmişəm ki, biri çıxsın, bu məsələlərlə bağlı müraciət etsin. Mənimlə kiminsə şəxsi-qərəzliyi varsa, yazsın, altından da ad-fa-

düzsənsə, zəif cəhətin yoxdur, söyüşdən niyə qorxursan, sən də onun cavabını ver!

- Söyüş isə problemin həll yolu deyil.

- Elədir. Amma ilk dəfə rəsmi qaydada mətbuatda bu məsələyə münasibət bildiren mən olmuşam, siz də şahidsiniz. Ona görə də deyirəm hər kəs mövqeyini ortaya qoysun! Həm də burada tək söyüş söhbətindən getmir. Məsələn, iqtisadiyyatla bağlı yalan danışır, deyir bu qədər pul oğurlandı. İqtisadçısan, çıx əsaslandır ki, a kişi, ölkəni küryüüb yığsan tərzinin üstünə, o qədər pul eləməz.

- Siyavuş bəy, yeri gəlmişkən, mətbuat nümayəndələrinin də sizdən narazı qaldığı bir məqam oldu. Prezidentin jurnalistlərə mənzil hədiyyə etməsindən bəhs edib media mənsublarına da çağırış etdiniz və...

- (Sualı tamamlamağa imkan vermirdi) Yox, onu başqa cür yozurlar. Mən dedim ki, ümum-millət lider hakimiyyətə gəldiyi dövrdən indiyə qədər həmişə mətbuatın dostu olub, mediaya diqqət göstərib. Sənuranı götürüb, borcları dondurub, dövlət hesabına ödəyib. Bundan sonra cənab prezident addımlar atıb, mətbuata dəstək var, mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində analoqu olmayan addım atılır. Özü də ayrı-seçkilik qoyulmadan. Bu gün dövlətin müdafiyyə ehtiyacı var, söhbət dövlətdən gedir. Dövlətin müdafiəsində gerek bu insanlar da öz mövqelərini bildirsinlər. Amma bu gün söyüş, şantaj, mənəvi terror varsa, heç kim unutmaması ki, sabah bu terror sənə qarşı yönələcək. Döyüşdə belə bir qayda var, təkləyib ortaya salırlar, birini məhv edib, sonra digərinin üzərinə gedirlər. Məsələn, "Yeni Müsavat" qəzetindən bir neçə nəfər söyüş sözlərlə cavab vermişdi. Ardınca qəzetin rəhbərliyi, əməkdaşları haqqında olmasın söyüş, təhqir yazdılar. Lakin digər mətbuat orqanlarındakı həmkarları sizə dəstək vermədilər. Bəlkə də bir çoxu hələ qəlbində sevinir. Mən bunları deyirəm. Sərf etməyənlər, kənarda duranlar məsələni başqa səmtə yönəltməyə çalışır. Ürəyində Vətən, dövlət, vətəndaşlıq hissi olanlar mütləq bu məsələdə öz mövqeyini bildirməlidir.

□ EİSAD PAŞASOY, "Yeni Müsavat"

Korrupsiyanın bənnələri

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Yalan qısa dövrdə xeyirli görünə bilər, vaxt ötdükcə mütləq ziyanları qaçılmazdır. Doğru isə əksinə, indi ziyanlı görünə bilər, zaman keçəndə isə xeyirli olması ortaya çıxır"

(Deni Didro)

Korrupsiya ilə mübarizə komissiyasının katibi Kamal Cəfərov sosial şəbəkədə canlı yayım zamanı deyib ki, Azərbaycanda ən çox korrupsiya olan sahə... tikintidir. Məncə, tək elə bu fakt ölkədə korrupsiya ilə mübarizəyə necə qeyri-ciddi yanaşıldığını göstərir. Korrupsiya ilə mübarizə komissiyasının katibi korrupsiyanın mənasını bilmir. Bilsə, tikintidə bir mənzilin bir neçə nəfərə qanunsuz satışı korrupsiya adlandırılmazdı. Bu, dələduzluq, fırıldaq, saxtakarlıq kimi cinayətlərə aiddir. Korrupsiyanın başqa cinayətlərdən əsas fərqi isə onun tərəflərindən birinin mütləq dövlət, hakimiyyət orqanı, vəzifəli şəxs olmasıdır. Cinayət işində vəzifəli şəxsin adı keçmirsə, burda korrupsiya yoxdur - qısa, konkret. Ancaq biz Bakıda mənzillərin qanunsuz satışına dair cinayət işlərində haçansa şəhər rəhbərliyinə, notariuslara, əmlak qeydiyyatı üzrə başqa məsul şəxslərə rast gəlmişikmi? Yox. Bəs onda burda korrupsiya hardadır? Yəqin bənnələr daşı əyri qoyanda, beton qarışdırılan fəhlələr sementi az vuranda korrupsiyaya yol veriblər. Ay sizi xəttaklarlar...

Problemləri ört-basdır etməklə problemlər yoxa çıxmır. Əksinə, üst-üstə yığılıb qar uçqunu effektiylə adamın (oxu: hakimiyyətin) üstünə gəlir. Yadıma salıram, son bir aya qədər elə bu iqtidarın nümayəndələri ölkədə hər hansı sosial gərginlik ocaqlarının olmasını, şəhid ailələrinin, az-təminatlı insanların, pensiyaçıların, tələbələrin, mətbuatın, təhsilin və sairənin hər hansı dərddə olduğunu boyunlarına alırdımı? İndi dövlət rəhbərliyi çevik tərpənib problemləri şəxsən həll etməyə məcbur olanda hamısı ağız-ağıza verilib uğurlu siyasətdən danışılır. Halbuki, prezident əslində o yaltaqların görməli olduğu işi görməyə məcbur qalıb. Həmin yaltaqlar vaxtilə Eldar Mahmudovun MTN-inə, Cahangir Hacıyevin bankına da təriflər vurur, yalan məlumatlar şəbəkəsi ilə problemlərin üstünü örtməyə çalışırdılar. Axırı məlumdur.

Qonşu Rusiyada bütün vəzifəli şəxslərin, dövlət məmurlarının, deputatların gəlir deklarasiyası, əmlakı haqda məlumatlar açıqdır. Hər bir vətəndaş o məlumatlarla tanış ola bilər. Bənzər qanunvericilik bizdə də var, ancaq biz nəinki nazirlərin, heç adı JEK rəislərinin də gəlirləri, malı-mülkü haqda qanuni bilgiləri əldə edə bilmirik. Bunlar rəsmi şəkildə dövlət sirri kimi bir şey elan olunub. Niyə? Həmin korrupsiya üzrə raykom katibi dostumuz tikintidə svarsiklərin eynəyinin dalına baxmaqdan sonra, bu sirlərin örtüyünü azacıq qaldıra bilərimiz? Qaldıra bilmirsə, bizə nəğil danışmasın.

Rusiya demişkən, orda tənqidi sözə, jurnalistikaya münasibət də bizdəkindən yaxşıdır. Kim rusca bilirsə, təklif edirəm "Exo Moskvi" radiosunun sayına girib orda Putin haqda, Rusiya hakimiyyəti haqda tənqidlərin dozasına diqqət eləsin. Heyrətə gələnəsi tekstlər, söhbətlər olur. Radionun sponsoru və yiyəsi isə "Qazprom" şirkətidir. O şirkət ki, səhmlərinin 50 faizindən çoxu Rusiya dövlətinə, el dilində desək, Putinə məxsusdur. Amma o tənqidlərə görə radionu bağlamaq kiminsə ağılına gəlmir.

Qayıda öz arealımıza. Bu yaxında deputatlar Ədliyyə Nazirliyinin bələdiyyələrə nəzarətinə də müsbət rəy verdilər. Guya bizdə bələdiyyə varmı. Bələdiyyənin ölü doğulmuş, hətta daha dəqiq yazsaq, abort edilmiş bir qurum olduğunu hamı bilir. Bütün dünyada yerli özünüidarəetmənin, müstəqilliyin, azadlığın, cəmiyyətin dayağı olan bələdiyyə Azərbaycanda icra hakimiyyətinin ayaqaltısı, qapı ağzına sərdiyi cırıq palaz kimi bir şeydir. Bakı bütün Avropa məkanında, bəlkə də Asiyada da mer, böyük şəhər bələdiyyəsi seçkisi keçirməyən yeganə paytaxt şəhəridir. Ancaq deputatlar və nazirlik bundan razı imiş. Kimi aldardırınsınız? Özünüzü, bizi, yoxsa gələcəyimizi?

Dünən öz işinə başlayan Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində (15-17 fevral) Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri - Elmar Məmmədov və Zöhrab Mnatsakanyan bir araya gələcəyi gözlənilir. Bu, işğalçı ölkədə hakimiyyət dəyişikliyindən sonra onlar arasında sayca üçüncü görüş olacaq. Bundan qabaq nazirlər ötən ilin dekabrında Milanda və bu ilin yanvarında Parisdə baş tutub. İlk təmas "tanışlıq" məqsədi güdsə də Parisdəki 4 saatlıq görüşdə "xalqları sülhə hazırlamağın zəruriliyi" haqda anlaşma əldə edilib.

Yeni hər iki görüş bilavasitə Qərbin patronajlığı ilə reallaşdı. Görünür bu da Moskvada qısqanclıq və narahatlıq yaradıb. Odur ki, XİN rəhbərlərinin budəfəki görüşünə Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun da qatılacağı haqda məlumat diqqət çəkir. Digər iki həmsədr dövlətin - ABŞ və Fransanın xarici siyasət idarələri başçıların Münhen görüşündə iştirakı isə gözlənilir.

Bəzi ehtimallara görə, Rusiya baş diplomatının görüşə qatılması nizamlaşdırma prosesini sürətləndirmək istəyindən yox, ona pəl vurmaq niyyətindən qaynaqlanır. Ona görə ki, konfliktin həlli hələlik rəsmi Moskvanın xarici siyasət prioritetləri sırasına daxil deyil. O səbəbdən son vaxtlar Qərbin məsələdə artan fəallığı Moskvanı təşəbbüsün əldən çıxmasını əngəlləmək üçün hərəkətə gətirib. Hərçənd son vaxtlar Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Qarabağ mövzusunda konstruktivliklə bir araya sığmayan absurd əməliyyatlar verməklə sülh prosesinə kövrək inamı sarsıdıb...

Maraqlıdır ki, bu arada Rusiyanın Lenta.ru saytı Ermənistan və Azərbaycan arasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsi üzrə gizli danışıqların başlandığına dair geniş analitik material dərc edib. Yazıda bildirilir ki, danışıqlar masası ətrafında baş verənləri yalnız təxmin etmək mümkündür. "Ancaq bir şey gün kimi aydındır ki, bağlı qapılar arxasında yeni nələrsə müzakirə olunur - hər iki tərəfi maraqlandıran və potensial olaraq münaqişənin həllini daha da yaxınlaşdırma bilən bir variant. Dolayısı ilə əlamətlərlə artıq indidən bəzi nəticələrə gəlmək mümkündür. Ən mühüm nəticə belədir: aydındır ki, "Madrid prinsipləri" gündəmdən çıxarılıb və ya onun üzərində ciddi şəkildə işlənilib", - deyir portal iddia edib.

Erməni nəşri "Qraparak" qəzeti isə yazıb ki, məhz Münhen danışıqlarından sonra Nikol Paşinyanla Əliyev arasında ABŞ-da rəsmi danışıqlar baş tuta bilər. Qəzet onu da iddia edib ki, Rusiya və ABŞ-ın Dağlıq Qarabağ probleminin həllinə dair mövqələrinin zidd olmasının reallığı əks etdirmir.

Bu iddiada müəyyən həqiqət payı var. Həm ABŞ, həm

Məxfi Qarabağ danışıqları: ABŞ və Rusiyanın gizli planı var?

Əliyevlə Paşinyan arasında ilk rəsmi görüş Moskvada, yoxsa Vaşinqtonda olacaq, böyük sülhə aparacaq "cığır" hansı paytaxtda açılacaq? Rusiya və Ermənistan KİV-lərinin, politoloqların Qarabağla bağlı son gözləntiləri...

də Rusiya Qarabağda müharibənin alovlanması maraqlı deyil. Ancaq Rusiyadan fərqli olaraq, Amerika, Qərb mil-yardları yatırdığı bölgədə konfliktin tezliklə həllini istəyir. Çünki Vaşinqtonda onun da fərqi yoxdur ki, yalnız bu halda Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan, bütövlükdə region Rusiyanın orbitindən uzaqlaşa bilər.

Demək, münaqişənin həllində ABŞ-ın fəallığını, Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərinin görüşünü təşkil etmək istəyini niyyət olaraq, ciddi qəbul etmək lazım gəlir. ABŞ prezidenti Donald Trampın ötən ay Nikol Paşinyana göndərdiyi məktubda da Qarabağla bağlı, İrəvanın qonşularla əlaqələri normalaşdırmasının vacibliyi ilə bağlı Ağ Evin mesajı aydın şəkildə əksini tapıb.

Həmçinin Trampın milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Bolton keçən ilin oktyabrında İrəvanda olarkən Paşinyana eyni mesajları çatdırmışdı. Bundan əlavə, yanvar ayında Bolton Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və baş nazir Nikol Paşinyana telefon açaraq Qarabağ məsələsini müzakirə etmişdi. İndi isə Rusiyanın aktivliyi müşahidə edilir.

Bu mənada Qarabağ ətrafında gizli bir fəallığın olduğu istisna deyil. O ayrı məsələdir ki, bu fəallıq müsbət nəticələrə gətirəcəkmi? Münhen görüşü böyük sülhə aparacaq "cığır"ı açma biləcəkmi?

Bir şey dəqiqdir ki, yaxın zamanda Əliyevlə Paşinyanın rəsmi görüşü reallaşmalıdır. Ancaq bunu ABŞ, yoxsa Rusiya təşkil edəcək? Hələlik sual açıq qalır. O da var ki, indiyə

də Moskvanın vasitəçiliyi ilə Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri arasında ən yüksək səviyyədə baş tutan onlarla təmas sülhü yaxınlaşdırma-yıb.

Politoloqların bu xüsusa gözləntiləri fərqlidir.

"Münhendə Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirləri arasında görüşə Rusiya Xarici işlər naziri Sergey Lavrovun da qatılacağı gözlənilir. Lakin mən bu görüşdən də nəticə gözləmirəm". Bunu politoloq Elxan Şahinoğlu Rusiya mediasında Ermənistan və Azərbaycan arasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair gizli danışıqların başlaması haqda yayılmış iddianı teleqraf.com-a şərh edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, Rusiya bir sıra məsələlərin həllində aktivlik nümayiş etdirməyə çalışır: "Mümkündür ki, bu üçlü görüşə qədər Rusiya münaqişə tərəfləri arasında hansısa məsələni razılaşdırmağa çalışır. Bu da belə bir iddianın ortaya çıxmasına şərait yaradır, ya da bunu bilərəkdən ortaya atırlar. Amma mən bu görüşdən də nəticə gözləmirəm. Çünki Nikol Paşinyan açıq formada danışıqlardan çəkinmə istədiyini bildirir və iddia edir ki, danışıqlar Qarabağdakı separatçı rejim və Azərbaycan arasında aparılmalıdır. Belə olan halda hansı nəticədən söhbət gedə bilər?"

"Münhen görüşü xarici işlər nazirləri üçün iki ölkənin dövlət rəhbərlərinin görüşünün təşkili və onların qəbul edəcəyi qərarların hazırlanmasına zəmindir". Bunu isə politoloq Fikrət Sadıqov deyib. ATƏT-in Minsk Qrupunun

həmsədr ölkələrindən yalnız Rusiyanın XİN rəhbəri Sergey Lavrovun görüşdə iştirakına toxunan politoloq xatırladı ki, Rusiyanın həmsədr dövlət, Ermənistanın müttəfiqi və Azərbaycanın strateji tərəfdaşı kimi Dağlıq Qarabağ məsələsində konkret maraqları var.

"Bir çox qərarların qəbulu Moskvanın rolu və iştirakından, bu prosesə təzyiqindən asılıdır. Lavrovun görüşdə iştirakı təsadüfi deyil. Bu, ona işarə edir ki, Rusiyanın regionda maraqları var və məsələ bu maraqlar çərçivəsində həllini tapmalıdır. Əlbəttə, ilk növbədə biz öz maraqlarımızı nəzərdə tuturuq. Rusiyanın Minsk Qrupunun həmsədri kimi görüşdə iştirakı müəyyən müsbət fon yarada bilər", - deyir o qeyd edib.

Ekspert hesab edir ki, Azərbaycanın əsas məqsədi ilk növbədə işğal olunmuş 7 rayonun boşaldılması ilə bağlıdır: "Ermənistanın yeni rəhbərliyi bunu dərk etməlidir. Ondan sonra Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində Qarabağın statusu ilə bağlı danışıqlar davam edə bilər. Bunu dəfələrlə bəyan etmişik və bu, bizim qəti mövqeyimizdir".

Bakının bu qəti mövqeyini Ermənistanın yeni rəhbərliyi də yaxşı bilir. Daha vacibi odur ki, vasitəçi dövlətlər, ələlxüsus Rusiya da bunu bilsin və boş yerə, münaqişə tərəfləri arasında quru danışıqlar xətrinə danışıqlar təşkil edib konfliktin həllini uzatmasın. Axı zaman indi həm də vasitəçi dövlətlərin ziyanına işləyir...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Fevralın 14-də Soçi şəhərində Rusiya, Türkiyə və İran prezidentləri arasında sayca 4-cü sammit baş tutub. Astana prosesinin davamı olaraq Suriya münaqişəsinin həlli məqsədi ilə keçirilən sayca 4-cü sammitin əsas mövzuları İdlibin taleyi, Menbic və Suriyanın Türkiyə ilə sərhədindəki vəziyyət və Suriyanın yeni konstitusiyasını hazırlayacaq komissiyanın yaradılması kimi məsələlər olub.

Soçidə əvvəldə prezidentlər ayrı-ayrılıqda görüşüblər, daha sonra isə üçtərəfli sammit baş tutub. Sammitin ortaq bəyanatında qeyd olunur ki, liderlər "Heyət Təhriş əş-Şam" (HTŞ) terror təşkilatının bölgədə nəzarət etdiyi əraziləri böyütməsi cəhdlərini rədd edir və bundan narahatlıq bildirir. Prezidentlər İdlibdə atəşin pozulması, həmçinin 17 sentyabr 2018-ci il anlaşmasının (İlibin silahsızlandırılması razılaşması - K.K.) tam olaraq həyata keçirilməsi istiqamətində real addımlar atmaqla bağlı razılığa gəliblər.

Eyni zamanda ortaq bəyanatda BMT-nin terrorçu kimi tanıdığı İŞİD, əl-Qaidə, ən-Nusra və digər terror qrupları ilə bağlantılı olan silahlılar və təşkilatların aradan qaldırılması istiqamətində qərarlıqlarını bildiriblər.

Bundan başqa liderlər növbəti dəfə Suriyanın suverenliyi, birliyi və ərazi bütövlüyünə vurğu ediblər. Eləcə də Amerika ordusunun Suriyadan çıxarılması bu ölkədə sabitlik və təhlükəsizliyin qorunmasına xidmət edəcəyini vurğulayıblar.

Rusiya prezidenti Putin isə bildirdi ki, terrorçuların hücumları cavabsız qalmayacaq. Rusiya lideri daha çox İdlibdəki vəziyyəti diqqət çəkib. Eyni zamanda o deyib ki, İdlibdə ötən ilin sentyabrında Rusiya və Türkiyə arasında el-

Putin və Ərdoğan Soçidə Suriya prioritetlərini elan etdi

3 ölkə Suriya mövzusunda xeyli yaxınlaşıb, ancaq fikir ayrılıqları da qalır

də olunmuş razılıq əsasında qurulan silahsızlandırılmış bölgə anlaşmasının müvəqqəti bir planıdır. Və əlavə edib ki, bölgədə yeganə həll yolu Suriyanın ərazi bütövlüyünün qorunması ilə mümkündür.

İran prezidenti Həsən Ruhani isə bildirdi ki, Rusiya, Türkiyə və İranın Suriyadakı əməkdaşlığının Suriyanın istiqrarı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ruhani, İdlibdəki terrorçuların təmiz-

lənəməli olduğunu deyib. Və əlavə edib ki, Suriyanın bütün əraziləri, o cümlədən İdlib qanuni Suriya hakimiyyəti tərəfində idarə olunmalıdır. O, İdlibdə anlaşmanın əldə olunması üçün əməkdaşlığı ikiqat artırmağa çağırıb.

Türkiyə prezidenti Ərdoğan isə diqqəti Menbic rayonuna cəlb edib. Münaqişənin həllinə heç zaman olmadığı kimi yaxın olduqlarını xatırladan Türkiyə prezidenti amerikalı hərbiçilərin Suri-

yanı tərk etməsi barədə dəqiq təqvimin belli olmadığını, ancaq danışıqlara əsasən aprel və ya may aylarında Suriyadan çıxarılmasını bildirdi. Ərdoğan bildirdi ki, Rusiya və Türkiyə komandanlığı Suriyada birgə patrul həyata keçirilməsi ilə bağlı razılıq əldə edib. Türkiyə prezidenti deyib ki, 2018-ci il 17 sentyabr Soçi anlaşmasına əsasən İdlibdə silahdan təmizlənmiş bölgədə Türkiyənin dronları vasitəsilə aparıldığı hava kəşfiyyatı nəticəsində bölgədə ağır silahların qalmadığına əmin olublar.

Qeyd edək ki, razılaşmaya əsasən növbəti sammit İstanbulda keçiriləcək. Soçi sammitində hər 3 dövlət öz prioritetlərini elan edib. Lakin eyni zamanda ilk dəfə olaraq liderlərin mövqeləri bir-birinə çox yaxın olub. Xırda fərqləri nəzərə almasaq, ümumilikdə sonuncu Soçi sammiti Rusiya, Türkiyə və İranın Suriya mövzusunda ortaq hərəkət etdiyini demək olar.

Hər 3 ölkə Suriyanın ərazi bütövlüyünün qorunması, yeni kürdlərin xüsusi status almasına qarşı vahid mövqedən çıxış edib.

Bundan başqa Konstitusiya Komissiyasının fəaliyyətə başlaması, ABŞ ordusunun Suriyadan çıxarılması, terrorçulara qarşı mübarizənin şiddətlənməsində və eləcə də hər üç ölkənin bir-birini dəstəkləməsi açıq şəkildə müşahidə olunub. Putin İrana Suriyadakı əməkdaşlığa görə təşəkkür edib.

Lakin təbii ki, ölkələr arasında ənənəvi fikir ayrılıqları da qalır. Yəni Türkiyə növbəti dəfə əsas öncəliyinin Suriyadakı kürdlər olduğunu qeyd edib və dolayısı ilə müttəfiqlərindən dəstək istəyib. Rusiya isə vurğunu İdlib üzərinə gətirib. Hətta Putinin sözlərindən belə anlaşılır ki, Rusiya tezliklə İdlibdə əməliyyat keçirmək niyyətindədir.

Ərdoğanın isə açıqlamalardan da belə anlaşılır ki, Ankara İdlibdə əməliyyata isti baxmır. Çünki birincisi, indi Ankara üçün əsas vacib məsələ Menbic və Fəratın şərq sahillərindəki kürdlər, eləcə də Suriya-Türkiyə sərhədində yaradılacaq təhlükəsizlik zolağı mövzudur. Üstəlik indi İdlibdə Rusiyanın əməliyyata başlaması Türkiyə üçün başağrı-

sı ola bilər. Ölkəyə yeni qaçqın ordusu axını olar, üstəlik İdlibdə Türkiyənin nəzarətində olan bölgələr də hökumətin nəzarətinə keçə bilər.

İran isə bu məsələdə səssizdir, daha dəqiqi hər iki ölkənin hərəkətlərinə istə yanaşır. Çünki həm İdlibdəki silahlıların məhv edilməsi, həm də kürdlərin bölgədən çıxarılması İranın maraqlarına cavab verir.

Xatırladaq ki, 2018-ci il 17 sentyabr Soçi anlaşmasına əsasən İdlib vilayəti təminatçı ölkələr arasında bölünüb. Şərti olaraq İdlibin şimal əraziləri Türkiyənin nəzarəti altına keçib. Cənub hissəsində isə atəşkəsə Rusiya və qismən İran nəzarət edəcək. Üstəlik, vilayətin mərkəzindəki 10 kilometr enində zolaq isə neytral zona olmalı idi. İlk günlərdə İdlibdəki silahlı qruplar bu anlaşmaya müəyyən qədər tabe oldular və geri çəkilməyə baş verdi. Ancaq sonradan neytral bölgədə silahlılar arasında gərginlik yüksəlməyə başladı. İndi isə müxalif qrupların öz arasında toqquşmalar başlayıb.

Belə ki, bu ilin yanvarında İdlibdə silahlı qruplar arasında toqquşmalarda əsasən radikal silahlı qruplardan təşkil olunan HTŞ və ya ən-Nusra Cəbhəsi qalib gəlib İdlibin 60 faizdən çox ərazisini nəzarətə götürüb. Yeri gəlmişkən, hazırda əsasən müxalif qrupların nəzarətində olan yeganə Suriya vilayəti İdlib 2015-ci ildə müxaliflərin "Fəth Ordusu" adı altında birləşərək yaratdıqları koalisiya tərəfindən ələ keçirilib.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Marşal Sisi qarşısındakı 15 ildə Misiri idarə etmək fikrindədir

Misir parlamenti konstitusiyada prezidentin səlahiyyəti ilə bağlı dəyişikliyi hazırlayır, prezidentlik müddəti 6 il olacaq

Misir parlamenti ölkə konstitusiyasına dəyişikliklər təklifini layihənin ilkin variantında qəbul edib. Dəyişikliklər arasında prezidentlik müddətinin 4 ildən 6 ilə qaldırılması da var. Bu, qəbul olunduqdan sonra hazırkı prezident Əbdülfəttah əs-Sisinin 2034-cü ilə qədər vəzifədə qalmasına imkan verəcək.

Misirin rəsmi xəbər agentliyini MENA-nın bununla bağlı xəbərində deyilir ki, fevralın 14-də keçirilən toplantıda parlamentin 596 deputatından 485-i yeni təklif olunan dəyişikliklərə səs verib. Bu o deməkdir ki, Sisi 2022-ci ildə müddəti başa çatdıqdan sonra daha iki müddətə, yəni 2034-cü ilə qədər postunda qala biləcək.

Hazırkı Misir şərtlərində qanunun qəbulu şübhə doğurmur. Məsələ ondadır ki, dəyişiklik təklifini parlamente Misir prezidentini dəstəkləyən "Misirə Dəstək Koalisiyası" hazırlayıb və koalisiyanın lideri Abdullah əl-Asabi fevralın 3-də təklifləri parlamentin sədrinə təqdim edib. Parlament isə dərhal sonra, fevralın 5-dən başlayaraq layihə təklifini alt komissiyada müzakirəyə çıxarıb.

Ancaq layihənin əleyhdarları da var. Təklif parlamente təqdim olunduqdan sonra dərhal sosial şəbəkələrdə "Konstitusiyaya Dəyişikliyinə Yox" adı altında kampaniya başlayıb. Eyni zamanda müxalifətdə olan 11 siyasi partiya toplanaraq "Konstitusiyaya Müdafiə Koalisiyası" yaradıb.

Amma etirazların nəticə verəcəyi o qədər də real görünür. Çünki belə anlaşılır ki, Misir hakimiyyəti tezliklə bu dəyişikliyin qüvvəyə minməsində maraqlıdır və proses hakimiyyətin olimpidən idarə olunur. Hazırkı prezident, marşal Əbdülfəttah əs-Sinin isə hazırda alternativini yoxdur. Xatırladaq ki, marşal Əbdülfəttah əs-Sisi Misirdə 2018-ci il martın 26, 27 və 28-də keçirilən prezident seçkilərində ikinci dəfə prezident seçilib. Bundan əvvəl isə o, 2014-cü ilin mayında baş vermiş seçkilərdə qalib gəlib.

Qeyd edək ki, Misir 90 milyondan çox əhalisi və 60 milyon seçicisi ilə Yaxın Şərqi və Şimali Afrikanın ən böyük ölkəsi hesab olunur. 2011-ci ilin yanvarın 25-də Misirdə baş verən etirazlar fevralın 11-də prezident Hüsnü Mübarəkin istefa verməsi ilə nəticələnib. Bundan sonra ölkə tarixində ilk dəfə azad və ədalətli seçkilər keçirilib və bir çox siyasi qüvvələrin təmsil olunduğu müstəqil parlament formalaşmış. 2012-ci ilin yayında keçirilən prezident seçkilərində isə "Müsləman Qardaşlar" Hərəkatının na-

mizədi Məhəmməd Mursi prezident seçilib. Ancaq Mursi sadəcə bir il vəzifədə qala bilib. 2013-cü il iyulun 3-də Mursinin fəaliyyətindən narazı olan ordu və keçmiş hökuməti dəstəkləyən siyasi qüvvələr bir araya gələrək hərbi çevriliş həyata keçirdi. Mursi həbs olundu, hökumət isə yenidən ordunun nəzarətinə keçdi. 2014-cü ilin mayında baş tutan prezident seçkilərində ölkəni faktiki olaraq idarə edən marşal Əbdülfəttah əs-Sisi Misirin yeni prezidenti seçilib.

Ötən 5 ildə Misirdə vəziyyət heç də yaxşılaşmayıb. 2014-cü ildən etibarən Sinay yarımadasında İŞİD-in yerli qanadı "Beyt əl-Makdis" qruplaşması fəaliyyətə başlayıb. Qruplaşma Misir or-

dusu və hüquq-mühafizə orqanlarına davamlı hücumlar həyata keçirib. Ancaq buna baxmayaraq qruplaşmanı yox etmək mümkün olmayıb. Misir ordusu hələ də Sinayda təmizlənmə əməliyyatları həyata keçirir.

Ölkənin ikinci və əslində əsas problemi iqtisadi vəziyyətdir. Doğrudur, ekspertlər Misirin yaxın 10 ildə sürətlə inkişaf edəcəyini proqnozlaşdırır, lakin həqiqi olaraq idarə edən marşal Əbdülfəttah əs-Sisi Misirin yeni prezidenti seçilib. Ötən 5 ildə Misirdə vəziyyət heç də yaxşılaşmayıb. 2014-cü ildən etibarən Sinay yarımadasında İŞİD-in yerli qanadı "Beyt əl-Makdis" qruplaşması fəaliyyətə başlayıb. Qruplaşma Misir or-

dən də 90 milyondan çox əhalisi olan və sürətlə artan Misir indi daha çox başqa mənbələrdən "qidalanı". "Ərəb baharı"na qədər Misir əhalisinin bir qismi qonşu ərəb ölkələrində, xüsusən də Səudiyyə Ərəbistanı, Liviya kimi ölkələrə gedərək orda çalışırdı. Ancaq müharibələr və terror bu imkanları xeyli məhdudlaşdırıb, Liviyaadakı 2 milyon misirinin böyük qismi geri qayıtmağa məcbur olub.

Ölkə iqtisadiyyatının əsas gəlir sahələrindən biri olan turizm isə 2015-ci ildə Şarm əş-Şeyxdən Sankt Peterburqa ucan və içərisində rus turistləri olan təyyarənin İŞİD tərəfindən partladılmasından sonra ciddi zərbə alıb. Hətta bir dönmə turistik sayı 70 faizə qədər azalıb. Misir hökumətinin cəhdlərinə baxmayaraq hələ də əvvəlki vəziyyətə qayıtmaq xəyal olaraq qalır.

Misirin digər mühüm gəlir qaynağı isə Süveyş kanalından əldə olunur. Ümummilli gəlirin 20 faizinin əldə olunduğu Süveyş kanalı dünya dəniz ticarətinin 14 faizinin həyata keçirildiyi ən böyük dəniz keçididir. Misir iqtisadiyyatında kanalın böyük rolu var. Müttəxissislər, kanalın təmir olunub iş imkanlarının böyüdülməsi nəticəsində 1 milyon yeni iş yeri yarana biləcəyini proqnozlaşdırır. Bu səbəbdən də Misir hərbi çevrilişdən bu yana körfəz ölkələrinin yardımlarından asılı vəziyyətdədir. BƏƏ, Küveyt, Səudiyyə Ərəbistanı kimi ölkələr Misir hakimiyyətinə maddi dəstək verirlər. Bunun qarşılığında Misir indi Səudiyyə Ərəbistanı koalisiyasında yer alır.

Sisi üçün ən böyük təhdidlərdən biri də 2013-cü ildə devrilmiş "Müsləman Qardaşlar" və ya başqa adla "ixvan"dır. 2013-cü ildə baş verən hərbi çevrilişdən sonra Misir hakimiyyəti "ixvan" tərəfdarlarına qarşı sərt repressiyalar həyata keçirirsə də, təşkilat hələ də Misir hakimiyyətinin əsas kabusu olmaqda davam edir. Məhz "ixvan"a görə Misir hələ də Türkiyə ilə münasibətlərini yumşaltmayıb. Yaxın Şərqi misəlman ölkələrinə yayılmış və bir sıra ölkələrdə ciddi dayaqları olan təşkilat Sisi hakimiyyəti üçün ciddi təhlükədir.

Yeri gəlmişkən, ötən ilin dekabrında Misir məhkəməsi "ixvan" üzvü və ya bu təşkilatı dəstəkləməkdə ittiham olunan 614 şəxs, 268 şirkət, 30 xəstəxana və ya apteki müsadirə edilməsi haqqında qərar verib. Bundan bir neçə ay əvvəl isə məhkəmə aralarında Misirin devrilmiş prezidenti Məhəmməd Mursinin də olduğu 1589 şəxs, 1133 təşkilat, 118 şirkət, xəstəxana və eləcə də bir neçə xəbər saytının əmlakına həbs qoyub.

Bu tədbirlər bir mənada Misirdə gələcəkdə hakimiyyətə problem ola biləcək mənbələrin sıradan çıxarılması, potensial müxaliflətin maddi qazanc yerlərini əlindən almaq məqsədindədir. Bu bir mənada Sisinin hakimiyyətlə bağlı planlarına xidmət. Marşal Sisi Misiri hələ uzun zaman şəxsiyyət ordunun hakimiyyəti altında saxlamaq niyyətindədir.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Avropadan terrora çağırış edənləri necə cəzalandırmalı?

Sahib Məmmədov: "Avropa bu məsələdə ikili standartlarla davranır"

Son zamanlar xarici ölkələrdə yaşayan bir qrup mühacir video-müraciətlərində xalqı üsyana, terrora səsləyir. Onlar bu hakimiyyətə etiraz etmək üçün küçələrə çıxmağa, terror, zorakılıq tətbiq etməyi məsləhət görürlər. Bu cür çağırışlara qarşı çıxanlar isə həmin şəxslərin yaşadıkları xarici ölkələrdə cəzalandırılmasını tələb edirlər.

Qeyd edək ki, bu cür çağırışlar edənlər "söyüş müxalifəti" kimi tanınan radikallardır. Onlar eyni zamanda hər kəsi təhqir edir, söyüşü adı hala çevirirlər. Məqsədləri, əlbəttə ki, öncədən belli idi - Azərbaycanda qarşıqlıq yaratmaq. Buna sadəcə söyüşlə nail ola bilmədikləri üçün missioner qruplar artıq açıq zorakılıq, terror çağırışlarına əl atırlar.

Nəzərə çatdıraq ki, iki gün öncə millət vəkili, QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azay Quliyev geniş müsahibə verərək, bu məsələnin arxasında dayananlar, onların məqsədi barədə danışmış, eyni zamanda ziyalları, siyasətçiləri mövqə bildirməyə, partiya sədrlərini tərəfdarlarına sivil davranmaq üçün çağırış etməyə səsləyib. O, həmçinin bu məsələdə hüquqi mexanizmlərin tətbiqini vacib sayıb.

Artıq bir sıra siyasətçilər, ziyalılar bu çağırışa dəstək veriblər.

Avropa qanunvericiliyi bu sayaq çağırışlar edən miqrantlara qarşı hansı tədbirlər görə bilər və görməlidir? Bunun üçün Azərbaycan tərəfi hansı addımlar atmalıdır? Bunun hüquqi yolları nələrdən ibarətdir?

Hüquq müdafiəçisi Sahib Məmmədov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, bu sarıdan dövlətlərarası əməkdaşlıq zəifdir. Müsahibimizin xatırlatmasına görə, Fransanın dövlət rəhbərləri istədikləri ölkələrin müxalifəti ilə görüşürlər. Amma özləri "sarı jiletli"lə bağlı məsələyə ağırlı yanaşır və bunu daxili işlərinə qarışmaq kimi qiymətləndirirlər: "Özlərinin içində kimse bunu edəndə tolerantlıq göstərir. Halbuki həmin ölkələrdə bəzi azərbaycanlı mühacirlər müəyyən çağırışlar edirlər. Üsyana səsləyir, separatçılığı qızıqdıran yayımlar həyata keçirirlər. Həmin dövlətlərə bununla bağlı sorğu edəndə buna etinasız yanaşırlar. Bəzi dövlətlər heç sorğunu da qəbul etmirlər".

S.Məmmədov onu da dedi ki, bəzən fikirlə çağırışın sərhədləri pozulur. Müsahibimizin fikrincə, "X ölkədəki hakimiyyəti devirmək lazımdır" cümləsi fikirdir. Amma çağırışın nəticəsində dərhal hadisə, zorakılıq baş verirsə, bəzi ölkələrin cinayət qanunvericiliyində buna cinayət iki-iki baxırlar: "Bəzən ikili standartlar daha güclüdür. Bizim ölkələrdən olan, separatçı hərəkatlar edənləri verməyəcəklər. Bir-birinə münasibətdə bu standartlara əməl edirlər. Avropa Birliyinə daxil olan ölkələr öz əraziləri daxilində bu çağırışları edənləri dərhal tutub verirlər. Avropa Birliyinə daxil olmayan ölkələrə qarşı isə bunu etmirlər. Bu isə ikili standart və ikiüzlükdür. Amma gerçəkdən də çağırış varsa, hansısa dini ədavət, separatizmi qızıqdırmaq, konstitusiyaya quruluşu əleyhinə çağırışlar edilirsə, onlara qarşı mübarizə aparılmalıdır. İnterpol axtarış verməlidir. Onların rahatlığı pozulmalıdır. Siyasi sığınacaq alanlar üçün setkalar qurulub. Burdan gedən şəxslərin orda yerləşməsi üçün onlara kömək təklif edirlər".

Müsahibimiz xatırladı ki, Avropada xeyli azərbaycanlı erməni mərkəzlərinin toruna düşüblər. Onun sözlərinə görə, bu şəxslər hansısa sifarişləri yerinə yetiriblər və daha sonradan o tordan çıxmağa imkanı olmayıb: "Sığınacaq almaq istəyənləri sonradan xüsusi xidmət orqanlarının təsir agentinə çevirirlər. 2012-2015-ci illərdə burdan gedənlərin sayı sürətlə artdı, həm də onları tora salanların işi uğurlu alındı. Bir çox azərbaycanlıdan bu cür istifadə edildi. Onların arxasında erməni maraqlarını güdənlər var. Bir neçə il əvvəl narahat idik ki, burdan gedənlərdən legioner düzəldiləcək. Çünki bu şəxsləri anti-azərbaycan toruna salırdılar".

S.Məmmədov dedi ki, söyüş sıradan baxmalı deyilik. Belə ki, dövlət, hakimiyyət qurumlarında olan şəxslərin əleyhinə söyüş kampaniyaları müəyyən dairələr arasında o şəxslərə qarşı deqradasiya yaradır: "Bu, kiminsə tərəfindən sistemli, planlı idarə olunan prosesdir. Əvvəlcə Facebook üzərindən idi. İndi keçiriblər YouTube və digər kommunikasiya vasitələri üzərinə. Yağışdan çıxan göbələk kimi saylarının artması da elə-belə baş vermədi. Bunların hamısının maliyyə qaynaqları var. Havayı deyil, müxtəlif təxribatlar var. Məqsəd ölkəni içəridən parçalamaq, qarşıdurma yaratmaqdır. Fikir verin, prezidentin xalq arasında görünməsi müsbət rezonans doğurub. Dərhal bunun əleyhinə kampaniya aparırlar. Bunlara qarşı mübarizə aparılmalıdır".

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

Əfv Komissiyasının növbəti iclası keçirilib. İclasda əfvlə bağlı müraciətlərə baxılıb. Komissiyaya 1000-dən artıq müraciətin daxil olduğu bildirilir. Qurumun ötən iki iclasında 200-ə qədər müraciətə baxılıb.

Əfv Komissiyasının Novruz bayramına qədər işlərini yekunlaşdırma biləcəyi ehtimal edilir. Artıq gələn ay əfv sərəncamının imzalanacağı ümidləri kifayət qədər böyükdür.

Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında komissiyanın son iclasından danışdı: "Artıq bir neçə iclas keçirilib. Bundan sonra da bu şəkildə iclaslar davam edəcək. Müraciətlərin hər birinə baxılacaq. Konkret olaraq indiyə qədər sayca neçə müraciətə baxıldığı barədə nəse deyə bilmərəm. Çünki məlumatlı deyiləm. İclasların sonunda nə qədər müraciətə baxıldığı məlum olacaq. Bütövlükdə neçə nəfərin əfv ediləcəyini cənab prezident özü müəyyən edir. Əfv Komissiyasının üzvlərinin hüquq müdafiəçiləri ilə görüşləri hələ ki, getmir. Amma hüquq müdafiəçilərinin və vətəndaşlardan komissiyaya daxil olan müraciətlər mütləq müzakirə olunur".

Hüquq müdafiəçisi Səidə Qocamanlı tezliklə İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun toplanacağını söylədi: "Əfvlə bağlı fəaliyyətimizi davam etdiririk. Siyahılar üzərində işləyirik. Sonda siyahımızı

Əfv Komissiyasına təqdim edirik. Novruz bayramı ərəfəsində adətən əfv sərəncamı verilir. Bu ümid verir ki, əfv olacaq. Hüquq müdafiəçiləri olaraq bizi narahat edən məhbuslarla bağlı müraciətlərimizi etmişik. Hələlik görülən iş bu

ki, siyahılar qapansın. Bizim siyahıda olan şəxslər azadlığa buraxılırlar. Çünki onların arasında cəzalarının böyük bir hissəsini çəkənlər var. Onlar barədə cəzaçəkmə müəssisələrindən verilən xasiyyətname məlumlər nəzərə alınsın. Nəhayət

baycana Avropadan gələn təzyiqlər bizi çox ciddi narahat edir. Qarşımızda həll olunmalı daha vacib məsələlər var. Hamımız torpaqlarımızın qaytarılması üçün səylə çalışmalıyıq. Başımızı siyasi məhbuslarla bağlı problemlər qatmamalı

Əfv Komissiyası daha bir iclas keçirdi

Əliməmməd Nuriyev: "Neçə nəfərin əfv ediləcəyini cənab prezident özü müəyyən edir"

səviyyədədir. Əfv Komissiyası işləyir. Amma son söz məlumdur ki, prezidentə məxsusdur. Çünki əfv etmək prezidentin səlahiyyətindədir. Biz sadəcə ümid edər bilirik. Çox istəyirik

ki, siyasi məhbuslarla bağlı Avropadan Azərbaycan üzərinə sallanan "Damokl qılıncı" yox olsun. Başqa ölkələrdə də siyasi məhbuslar var. Amma məhz bu problemə görə Azer-

dir. Amma təəssüflər olsun ki, biz hələ siyasi məhbus probleminin üstündə qalmışıq. Bu bizi çox narahat edir. Gələn ay verilməsi gözlənilən əfvün necə olacağı barədə danışmağa çətinlik çəkirəm. Hər halda ümid edərdim ki, bizim siyahıdan 1-2 məhbus deyil, daha çox insan azad olsun".

Xatırladaq ki, sonuncu dəfə 2018-ci il mayın 24-də prezident İlham Əliyev məhkum edilmiş bir sıra şəxslərin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə əfv olunması haqqında sərəncam imzalayıb. Əfv sərəncamı ümumilikdə 634 nəfərə şamil olunub.

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

"Əfv Komissiyasına islamçı məhbusların adlarını da təqdim etmişik"

Hüquq müdafiəçisi Novruzda imzalanması gözlənilən əfvlə dindar dustaqların da azadlığa buraxılacağına ümid edir: "Bu məsələnin alver mövzusu olmasını istəyənlər var"

İslamçı məhbusların siyasi dustaq kimi tanınması ilə bağlı hüquq müdafiə təşkilatlarının siyahılarında fərqliliklər var. Nərdən hadisələrə görə tutulan, ondan əvvəl həbs edilən dindarları siyasi məhbus saymayanlar da var, sayanlar da.

Bu fikir ayrılığı zaman-zaman mübahisə doğurur, hüquq müdafiəçiləri arasında dartsımalara gətirib çıxarır. Əgər bir şəxsin azadlıqdan məhrum edilməsinin tam olaraq siyasi səbəblərdən baş verdiyi aşkardırsa, bu halda həmin şəxs siyasi məhbus adı daşıyır.

Hökumət Azərbaycanda ümumiyyətlə siyasi məhbus olmadığını iddia edir. Müxaliflər isə onların sayının 100-ü keçdiyini bildirirlər.

Avropada məskunlaşmış Leyla Yunus islamçı dustaqları siyasi məhbus sayır. Azərbaycandakı bir sıra hüquq müdafiəçiləri isə Taleh Bağırzadə və digərlərini siyasi məhbus siyahısına əlavə etməyiblər. Bir sözlə, onları siyasi məhbus kimi tanımayıblar.

Səidə Qocamanlı

Hüquq müdafiəçisi Səidə Qocamanlı "Yeni Müsavat"a bu məsələnin kövrək problem olduğunu açıqladı. Onun sözlərinə görə, təkçə, dindar məhbusların yox, hər birinin problemi onları narahat edir: "Biz siyahımızı Əfv Komissiyasına təqdim etmişik, orada hamısının adı var. Dindarların da, jurnalistlərin də, gənc fəalları da.

Ümidvaram ki, Novruzda əfv verilsə, təqdimatımız nəzərə alınacaq. Eyni zamanda yaxın vaxtlarda İşçi Qrupunun

iclası keçiriləcək və siyasi məhbusların işinə yenidən baxılacaq".

S.Qocamanlı "kim siyasi məhbusdur" sualına cavab olaraq bildirdi ki, Avropa Şurasına əzvlükdən sonra insan azadlıqlarının hüdudları ilə bağlı bütün bəndlər öz təsnifatını tapıb: "O hüquqların pozulması ilə bağlı həbs edilən hər biri vətəndaş siyasi məhbus kimi qəbul edə bilər.

2001-ci ildə 716 nəfərin adı Avropa Şurasına təqdim

edilmişdi. Bu gün bəzi ömürlük məhkumlar istisna olmaqla, həmin 716 nəfərin hamısı azadlığa buraxılıb. Ümid edirik ki, Avropa Şurasının aprel sessiyasına qədər problem öz həllini tapacaq. Onların azadlığa buraxılması yaxşıdır. Burada söhbət insan taleyindən gedir. Onların ailələri məhbuslardan ikiqat çox əziyyət çəkir".

Hüquq müdafiəçisi siyasi dustaq problemini alver mövzusunun çevirən qüvvələr olduğunu söylədi: "Bu məsələnin alver mövzusu olmasını istəyənlər var. Həmin şəxslər özünə dividend qazanmaq niyyəti güdənlərdir. Biz bu alverlə kimlərin məşğul olduğunu yaxşı bilirik. Və onu da deyim ki, neçə qədər çox səs-küy salınırsa, qabardılırsa, həmin insanlar daha çox həbsdə qalır. Onlar hökumət içindədir, müxalifətdədir, xaricdədir, mən ayırmıram. Fakt budur ki, Azərbaycana sanksiyalar tətbiq olunmasını istəyənlər var. Ona görə gerek elə addım atılsın ki, o adamların arqumentləri nə son qoyulsun. Novruzda əfv olacağına ümidliyəm, bu insanların ailələrinə qovuşacağına inanıram. Bu insanlar azadlığa çıxsınlar, yaz sessiyasında Azərbaycan əleyhinə tənqidlər də olmasın".

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

“Yeni Müsavat”ın bu günkü qonağı Milli Konqres Partiyasının sədri, sabiq baş prokuror İxtiyar Şirindir. Müsahibimiz yarandığı günlərdə Azərbaycan Xalq Hərəkatında (AXH) təmsil olunsada, sonradan hərəkatda fəaliyyət göstərməsinin səbəblərini, iştirak etdiyi Qarabağ Komitəsinin (QK) son iclasında baş verənləri, “Qarabağa azadlıq” mitinqinə icazə verilməməsinə və Ermənistanın sabiq prezidenti Robert Köçəryanın kitabından üzə çıxan Azərbaycanla bağlı faktları dəyərləndirdik.

- Komitə yarandığı gündən indiyə qədər üç iclasında iştirak etmişəm. İsgəndər Həmidov komitə yaranandan onun idarə heyətinin üzvü idi. Hər zaman fəallığı ilə seçilib. Son iclasda qədar İsgəndər bəyin komitə ilə bağlı başqa fikrinin olduğunu nə eşitmişdim, nə də görmüşdüm. Son iclasda baş verənlərin şahidi oldum. İsgəndər bəy istefasının səbəblərini açıq şəkildə bildirdi. Dedi ki, hakimiyyətlə sizlər oyun oynayırsınız, bu səbəbdən gedirəm. Hakimiyyətlə oynanı-

Bunu necə qarşılayırsınız?
- Bu sualın da cavabı İsgəndər bəydedir. (Gülür). Mən də son iclasda istefa verərək İsgəndər bəyin dilindən bunları eşitdim. Ona sual vermək lazımdır ki, nə üçün yeni bir komitəyə ehtiyac duyursunuz? Bəlkə də doğrudan da buna ehtiyac var?

“Qarabağa azadlıq” mitinqinə icazə verilmədi. Bu da ictimaiyyət arasında ciddi müzakirələr yaradıb.

- Bu ilk növbədə, insanların “Sərbəst toplaşmaq” haqqı ilə bağlı məsələdir. Konsti-

da ikihakimiyyətliliyin olduğunu, kiminlə danışıqlar aparmalı olduqlarını bilmədiklərini əllərində bayraq edildilər. Kəlbəcər faktiki azad edildi. Oranın işğalından sonra Türkiyəyə gedib baş nazir Süleyman Dəmirəllə görüşdüm. Əbülfəz bəylə danışıqdan sonra o Türkiyəyə getməyimə razılıq verdi. Orada Süleyman Dəmirəl qərar qəbul etdi ki, biz məsələni həll edəcəyik. Ordu Ermənistan tərəfi Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi ilə bağlı bəyanat verdi. BMT 822-ci qətnaməni qəbul etdi. Bu qətnamədə torpaqlarımızın azad edilməsi ilə bağlı ermənilərə göstəriş verilmişdi. Həmin vaxt Amerika da Azərbaycanı dəstəkləyirdi. Rusiya da

“Taleh Bağirov deyib ki, gündəmdə qalmaq istəyirəm”
Penitensiar Xidmət Taleh Bağirovla bağlı yayılan məlumatlara münasibət bildirdi

Ədliyyə Nazirliyi Yanında Penitensiar Xidmət Nardaran hadisələrində təqsirləndirilən habs olunan Taleh Bağirovun həyat yoldaşının verdiyi açıqlamaya münasibət bildirib.

Penitensiar Xidmətdən Trend-ə verilən məlumatda bildirilir ki, Taleh Bağirovun həyat yoldaşı Leyla İsmayilzadə bəzi informasiya saytlarında müsahibə verərək həbsxanada cəza çəkən T.Bağirova qarşı müəssisə əməkdaşları tərəfindən təzyiqlər olması, vəkili ilə görüşə bilməməsi, telefon danışıqlarına icazə verilməməsi və bu səbəbdən onun uzun müddət ki, aclıq etməsi barədə həqiqətə uyğun olmayan fikirlər səsləndirib.

Penitensiar xidmət bildirir ki, həbsxana rəisi Aftandil Ağayev tərəfindən 12 fevral 2019-cu il tarixdə T.Bağirovun atası Kamil Bağirov və həyat yoldaşı Leyla İsmayilzadə qəbul edilib. Qəbul zamanı onlarla hərtərəfli izahedici söhbətlər aparılıb, narahatçılığa heç bir əsas olmadığı diqqətə çatdırılıb və qeyd olunub ki, T.Bağirova qarşı heç bir hüquqazidd hərəkətlərə yol verilməyib, vəkili və qohumları ilə görüşə, habelə telefon danışıqlarına lazımı şərait yaradılıb. Müəssisə rəisi onu intizam dəvət edərək vəkilləri və qohumları ilə görüşə, telefon danışıqlarına şərait yaradıldığını və hansı səbəbdən bu hüquqlarından imtina etdiyini soruşduqda, “Mən gündəmdə qalmaq istəyirəm, bu mənim bir şansımıdır” deyərək T.Bağirov cavab verib, özünü qohumlarına tutaraq “Gedin hər kəsə bildirin ki, mən aclıq edirəm” deyib.

Penitensiar xidmət bir daha bildirir ki, T.Bağirov ona qarşı hər hansı qanunazidd hərəkətlərə yol verilməsi, eləcə də aclıq etməsi barədə ərizə ilə müraciət etməyib, təhlükəsizliyi təmin olunmaqla bütün hüquqları qorunur.

“Rəsmi nikah olmadan kəbin kəsən mollalar məsuliyyətə cəlb edilsin” - təklif

İnzibati Xətalər Məcəlləsində rəsmi nikah sənədi olmadan kəbin kəsən mollalar üçün məsuliyyətin müəyyən edilməsi zərurəti var.

Trend-in məlumatına görə, bunu Ailə, Qadın və Uşaq Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova bildirdi.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda bütün məscidlərdə dini kəbin kəsdirən şəxslərdən Ədliyyə Nazirliyi Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı (VVAQ) şöbələrinin rəsmi nikah sənədi tələb olunur.

H.Hüseynova deyib ki, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Qazılar Şurasının fətvası ilə rəsmi nikahsız kəbin kəsilməsinə qadağa qoyub:

“Lakin bununla yanaşı, biz görürük ki, çoxlu sayda cüt-lüklərin rəsmi nikahı olmasada, dini kəbinləri var. Əlbəttə ki, belə ailələrin hüquqlarını müdafiə etmək bir qədər çətinlik yaradır. Xüsusilə də erkən yaşda nikaha girən qızların hüquqlarının müdafiəsi çətin olur. Buna görə də İnzibati Xətalər Məcəlləsində rəsmi nikah sənədi olmadan kəbin kəsən mollalar üçün məsuliyyətin müəyyən edilməsi zərurəti yaranır. Nəzərinizə çatdırım ki, BMT-nin Qadınlara qarşı ayrı-seçkililiyinin bütün formalarının ləğv edilməsi üzrə Komitəsinin ölkəmizlə bağlı tövsiyələrində də bu öz əksini tapıb”.

“Surət Hüseynov indi də Azərbaycana hədə-qorxu gəlir”

Sabiq baş prokuror İxtiyar Şirindən Xalq Hərəkatı, Qarabağ Komitəsindən istefalar və Gəncə qiyamı haqqında ilginclik açıqlamalar

- İxtiyar bəy, yaranmasına imza belə atdığınız AXH-dən deyəsən çıxmırsınız. Səbəb nə oldu?

- Mən Azərbaycanın və vətəndaşlarımızın indi düşdüyü ağır vəziyyətdən çıxmasını istəyirəm. Düşünürəm ki, hər bir siyasətçi bu amal uğrunda mübarizə aparmalı, iş görməlidir. Ümid edirəm ki, siyasi partiyalar, Xalq Hərəkatı bu amal uğrunda mübarizə aparacaq. Çoxsaylı problemlərimiz var. Bunları həll etməliyik. Qeyd etdiyimiz amallar uğrunda fəaliyyət göstərən bütün qurumlarda təmsil olunmağa çalışacam, o cümlədən Azərbaycan Xalq Hərəkatında. Hərəkatdan tam olaraq getməmişəm. Sadəcə düşünürəm ki, məqsədini bəyan etmiş qurumlarda Azərbaycana çox böyük zərər vermiş şəxslərin təmsil olunması irəli sürülən ideyalarla, prinsiplərlə uyğun gəlmir. Bu səbəbdən elə qurumlarda olmağa çətinlik çəkirəm. Azərbaycan Xalq Hərəkatında da fəaliyyət göstərməməyimin səbəbləri bunlardır. Hələ ki hərəkatda iştirak etməyi düşünmürəm. Amma xalqımızın hərəkatında hər zaman varam.

- İxtiyar bəy, Qarabağ Komitəsinin son iclasında ciddi gərginlik yaşandı. Sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov komitəni hakimiyyətə yaxın olmaqda ittiham edərək istefa verdi. Yaşananları necə dəyərləndirirsiniz?

lan oyunlarda heç zaman olmadığını bildirdi. Bu onun öz şəxsi düşüncəsidir. Hər bir şəxs gedə də, gələ də bilər. Bu onun hüququdur. İsgəndər bəyi də qınamaq düzgün olmazdı.

- İsgəndər bəyin ittihamı kifayət qədər ciddi deyilmi?

- Bu ittihamı cavabı ondan soruşun. İsgəndər bəy komitədə hansı oyunlardan söhbət getdiyini açıqlamadı. Ona görə bu barədə heç nə deyə bilmərəm.

- QK-nin iclasından sonra həтта əlbəyaxa dava da olub. Bunun video kadrları da var...

- Bundan xəbərim yoxdur. Görünür, mən iclasdan çıxandan sonra baş verib. Əgər bu baş veribsə, heç də xoşagələm hadisə deyil. Sözsə cavabı sözlə vermək lazımdır.

- İsgəndər bəy AXH daxilində yeni bir Qarabağ Komitəsinin yaradılacağını bildirdi. Həтта gələn həftənin birinci günü komitə elan olunur.

tusiyada insanların sərbəst toplaşmaq hüquqları qeyd olunub. Bu hüquqa mütləq şərait yaradılmalıdır.

- Günler öncə Köçəryanın “Həyat və azadlıq” kitabından Azərbaycanla bağlı dəhşətli faktlar üzə çıxdı. Sabiq prezident yazır ki, Ağdamı Kəlbəcərə görə alıblar. O qeyd edir ki, BMT-nin 822-ci qətnaməsi və beynəlxalq birliyin tələbi ilə 1993-cü ilin iyun ayında Kəlbəcəri qaytarmalı idik. Həmin ayın 4-də Gəncədə Surət Hüseynovun qaldırıldığı qiyamın bu prosesin qarşısını bir müddət aldığını Xoçcalı canisi deyir. O, beynəlxalq birliyin tələbləri yenedən baş qaldıranda Kəlbəcər arxa plana keçməsi üçün 1993-cü ilin iyulun 23-də Ağdamı tutduqlarını bildirir. Qiyam vaxtı baş prokuror idiniz. Bunlar doğrumu?

- Bunlar tam doğrudur. Onlar Surət Hüseynovun qiyamından istifadə edib Azərbaycana hücum etdilər. Qiyamdan sonra Azərbaycan-

təzyiqlər nəticəsində problemin bu şəkildə həllinə razılaşmışdı. İyun ayında bütün məsələlər həll olunurdu. Amma Surət Hüseynov, onunla birlikdə olan siyasətçilər, Rusiyanın agentləri Gəncədə qiyam qaldırdılar, Azərbaycanın altını üstünə çevirdilər. Bunun nəticəsində ermənilər nəinki Kəlbəcəri əllərində saxladılar, onlar Azərbaycanın əlavə 5 rayonunu da işğal etdilər. Bu işğalların məsuliyyəti Gəncə qiyamının iştirakçılarının üzərindədir.

- Bütün bunlar onu deməyə əsas verir mi ki, Surət Hüseynov tariximizdə dövlətə qarşı ən ağır cinayət törətmiş şəxsdir...

- Bəli. Bunu hər zaman demişəm. Görürəm ki, bəziləri Surət Hüseynovun da Xalq Hərəkatına gətirilməsindən söz açırlar. Bu adamlar Surət Hüseynovun Azərbaycanı nə qədər ağır zərbə vurduğunu bəyəm bilmirlər? Onun torpaqlarımızı ermənilərin işğal etməsində danılmaz rolunu hər kəsin bildiyi halda, təəssüf edirəm ki, o həbsdən azad edildi. Surət Hüseynov indi də Azərbaycana bəzi siyasi mərkəzlər vasitəsilə hədə-qorxu gəlməklə məşğuldur. Ölkəmizdə hələ də dostu düşməndən ayırmaqda problemlər var. Baş verən hadisələrə çox diqqətlə yanaşmaq lazımdır. Bizim üçün hazırda əsas olan torpaqlarımızı azad etməkdir.

□ **Cavanşir ABBASLI,**
“Yeni Müsavat”

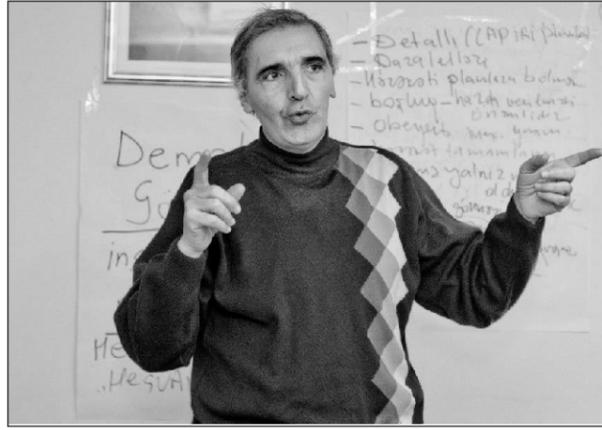
Tanınmış teleaparıcı Elçin Əlibəyli ölkə başçısından Azərbaycan Televiziya və Radio Akademiyası yaradılmasını xahiş edib. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, o, öz Facebook hesabında bu barədə yazıb: "Bu gün Azərbaycanda ilk televiziya yayımının baş tutduğu gündür. Məhz bu gün Cənab Prezidentdən milli televiziyanın peşəkarlığının artırılması üçün Azərbaycan Televiziya və Radio Akademiyasının yaradılmasını xahiş edirəm. Bunun bu günümüzdə və sabahımıza gərəklili addım olduğununu düşünürəm".

Azərbaycan televiziya ilə bağlı tənqidi fikirlər zaman-zaman səslənir. Aparıcıların qeyri-peşəkarlığından tutmuş, verilişlərin zəif bazasına, xəbər verilişlərinin keyfiyyətinə qədər bir çox məsələlər ekspertlər tərəfindən tənqid olunur. Bu qeyri-peşəkarlığı aradan qaldırmaq üçün televiziya və radio akademiyası yaradılması çıxış yoludurmu?

Televiziya mütəxəssisi Qulu Məhərrəmli "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu suala bir cümlə ilə cavab verdi: "Mən hesab edirəm ki, bu səviyyədə, bu mənəvi ölçülərdə, bu mühitdə olan televiziya kanalları üçün heç bir akademiya ehtiyac yoxdur".

Media eksperti Zeynal Məmmədli isə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, əslində bu suala birmənalı cavab vermək çətindir. Onun sözlərinə görə, hansısa universitetdə jurnalistika fakültələrinin olması akademiya yaradılmasına mane olmur və əngəl sayılmır: "Əslinə qalsa, jurnalistika fakültələri Qərbdə də, Türkiyədə də var. Məsələn, Türkiyədə NTV kanalının ciddi təlim-

Azərbaycanda Televiziya və Radio Akademiyası yaradılırsınmı

Qulu Məhərrəmli: "Bu mühitdə olan televiziya kanalları üçün heç bir akademiya ehtiyac yoxdur"
Zeynal Məmmədli: "İş birliyinə ehtiyac var, amma..."

ləri var. TRT-nin də həmçinin. Orda nəinki TRT-nin əməkdaşlarına, özəlliklə üçüncü dünya ölkələrindən gəlmiş jurnalistlərə də təlim keçilir. Burada önəmli nədir? Maariflənmə, peşəkarlaşma. Bizdə geriliyin səbəbi nədir? Söz və mətbuat azadlığı ilə bağlı problem varsa, bu cür akademiya problemdən birmənalı çıxış yolu deyil".

Z.Məmmədlinin fikrincə, bu məsələdə dilemma yaranır: peşəkar doğrunu, yoxsa peşəkar yalanı söyləmək? Ekspert hesab edir ki, yalan və gerçəyin qarışığını gerçək kimi təqdim etmək özü yanlışdır: "Belə götürsək, ölkə kanallarında uşaq verilişlərinə ehtiyac var. Bunlar hansı program biçimləri olsun? Təhsillə, sağlamlıqla, sosialla bağlı veri-

lişlərin hazırlanması da önəmlidir. Amma gəlin baxaq: AzTV-də akademiya yaradılmışdı. Pullar ayrıldı, təmir olundu. Nə nəticəsi oldu? Hansı şərait yaradıldı? Akademiyanın yaradılması yox, necə şərait yaradılması önəmlidir. Yerli və xarici təcrübədən yararlanma ehtiyac var. Bunlar hansı program biçimləri olsun? Təhsillə, sağlamlıqla, sosialla bağlı veri-

lişlərin hazırlanması da önəmlidir. Amma gəlin baxaq: AzTV-də akademiya yaradılmışdı. Pullar ayrıldı, təmir olundu. Nə nəticəsi oldu? Hansı şərait yaradıldı? Akademiyanın yaradılması yox, necə şərait yaradılması önəmlidir. Yerli və xarici təcrübədən yararlanma ehtiyac var. Bunlar hansı program biçimləri olsun? Təhsillə, sağlamlıqla, sosialla bağlı veri-

lişlərin hazırlanması da önəmlidir. Amma gəlin baxaq: AzTV-də akademiya yaradılmışdı. Pullar ayrıldı, təmir olundu. Nə nəticəsi oldu? Hansı şərait yaradıldı? Akademiyanın yaradılması yox, necə şərait yaradılması önəmlidir. Yerli və xarici təcrübədən yararlanma ehtiyac var. Bunlar hansı program biçimləri olsun? Təhsillə, sağlamlıqla, sosialla bağlı veri-

sında hər hansı əngəl yoxdur: "Bilinmir ki, bu aparıcı modera-tordur, aparıcıdır, spikerdir, yoxsa?.. Bir-birinə qarşıb bütün normativlər. Diletanlıq, naşılıq qarşıb bir-birinə. Təlimə təbii ki, ehtiyac var. Amma bunun yanında söz azadlığı da olmalıdır".

Qeyd edək ki, Azərbaycanda ilk televiziya verilişi 1956-cı il fevralın 14-də efirə çıxıb. Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra müstəqil tele-radio şirkətləri yaranıb. Azərbaycan televiziya radiodan 30 il sonra fəaliyyətə başlayıb. Bakıda televiziya mərkəzi üçün binanın inşasına 1954-cü ildə start verilib. Tikinti yeri kimi Bakının ən hündür məkanlarından biri - Mehdi Hüseyn 1 adlanacaq ünvan seçilib. Telemərkəzin binası 1955-ci ilin sonunda təhvil verilib. 1956-cı ilin fevralına qədər Bakı studiyasının ara-sıra sınaq verilişləri yayımlanıb. İlk dəfə efirə gənc aktrisa Nəcibə Məlikova çıxıb. Çıxışını «Göstərir Bakı!» ifadəsi ilə başlayan Nəcibə xanım tamaşaçıları televiziyanın fəaliyyətə başlaması münasibəti ilə təbrik edib. Həmin gün "Bəxtiyar" bədii filmi də göstərilib.

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

Ötən il 160,2 milyon manat güzəştli kredit verilib

İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu sahibkarların maarifləndirilməsi, sahibkarlıq fəaliyyətinin təşviqi və güzəştli kreditlərin verilməsi məqsədilə "Sahibkarların maarifləndirilməsi və maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının artırılması"na dair bu ilin ilk işgüzar forumunu Tovuz rayonunda keçirib.

İqtisadiyyat Nazirliyindən Trend-ə verilən məlumata görə, forumda Tovuz rayonunun iqtisadi potensialına uyğun olaraq kənd turizmi layihələrinin maliyyələşdirilməsi, kartofçuluq, cins heyvandarlıq və arıçılıq təsərrüfatlarının, meyvə emalı müəssisələrinin yaradılması üzrə nümunəvi investisiya layihələrinin təqdimatı keçirilib, sahibkarlara maarifləndirici materiallar təqdim olunub.

Tədbirdə **İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədr müavini Samir Hüm-bətov** Fondun fəaliyyəti və ötən il verilmiş güzəştli kreditlər hesabına həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, 2018-ci ildə sahibkarlıq subyektlərinin 999 investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 160,2 milyon manat güzəştli kredit verilib. Bu kreditlər hesabına maliyyələşdirilən layihələrin reallaşdırılma-

sı 9000-dək yeni iş yerinin açılmasına imkan yaradır. Verilmiş kreditlərin 64,3%-i regionların, 35,7%-i isə Bakı şəhərinin qəsəbələrinin payına düşür. Güzəştli kreditlərin 70,3%-i aqrar sektorun, 29,7%-i müxtəlif sənaye məhsullarının istehsalı və emalı sahələrinin inkişafına yönəldilib. 2019-cu ildə sahibkarlara geri qaytarılan vəsaitlər hesabına azı 160 mln. manat güzəştli kreditin verilməsi nəzərdə tutulur. Artıq bu ilin ötən dövründə 44 sahibkara 4,6 milyon manat güzəştli kredit verilib.

Forum çərçivəsində Tovuz və ətraf rayonlardan olan 21 sahibkara 821 min manat güzəştli kredit verilib. Kreditlər logistik mərkəzin yaradılması, heyvandarlıq, üzümçülük, bağçılıq, tərəvəzçilik sahələrinin inkişafına yönəldiləcək. Bu kreditlərdən istifadə etməklə investisiya layihələrinin reallaşdırılması nəticəsində 40-dan çox iş yerinin açılması mümkün olacaq.

İşgüzar forum çərçivəsində Tovuzda dövlət güzəştli krediti ayrılan aqroparkda baxış keçirilib. Aqroparkda hər birinin tutumu 375 baş olan 4 müasir tövlə, gündəlik istehsal gücü 10 ton olan qarışıq yem zavodu, gündəlik gücü 50 baş olan kəsim sexi, müxtəlif təyinatlı köməkçi binalar inşa edilib, kənd təsərrüfatı təyinatlı maşın və avadanlıqlar alınıb. Pivotal maşın sisteminin tətbiqi ilə arpa, buğda, yonca, qarğıdalı əkilib.

Dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq, aqroparkların,

iri fermer təsərrüfatlarının yaradılması və mövcud aqroparkların genişləndirilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdirilir. Hazırda dövlətin dəstəyi ilə ölkənin 33 rayonu üzrə 257 min hektar ərazidə dəyəri 2,2 mlrd. manat olan 51 aqropark və iri fermer təsərrüfatının yaradılması təşviq olunur. Artıq 17 aqropark fəaliyyət göstərir. Bu il daha 10 aqroparkın istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Aqropark və iri fermer təsərrüfatlarının yaradılmasına 162 milyon manat güzəştli kredit verilib.

Bu rayonlarda "Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sistemi"nin tətbiqinə start verilir

"Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sistemi"nin tətbiqinə gələn həftədən başlanacaq.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr və informasiya təminatı şöbəsinin müdiri Vüqar Hüseynov Trend-ə deyib ki, artıq sistemin tətbiqi ilə bağlı pilot rayonlar seçilib. Gələn həftədən Quba və Şəkiddə fermerlərin məlumatlarının sisteme daxil edilməsi prosesinə start veriləcək.

Nazirlik rəsmisi bildirib ki, fermerlər məlumatları sisteme özləri daxil etməlidir:

"Pilot olaraq seçilmiş rayonlarda fermerlər üçün yeni sistemin təqdimatı keçiriləcək, qeydiyyat proseduru, funksiyalardan istifadə qaydaları izah olunacaq. Bununla bağlı maarifləndirmə prosesinə Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzləri, Aqrar İnkişaf Könüllüləri, təlimçilər cəlb ediləcək. Fermerlər öz məlumatlarını Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sistemində daxil etdikdən sonra pilot olaraq seçilmiş bölgələrdə ilkin məlumat bazası formalaşdırılacaq. Bu bazalar fermerlərə elektron xidmətlərin göstərilməsində mühüm rol oynayacaq".

V.Hüseynov əlavə edib ki, maarifləndirmə işləri Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzlərində, ASAN Xidmət Mərkəzlərində, Səyyar ASAN Xidmətlərdə aparılacaq: "Quba və Şəkiddə yaşayan fermerləri bu prosesdə aktiv olmağa çağırıraq. Fermerlər EKTİS-də qeydiyyatdan keçdikdən sonra mülkiyyətlərində olan, əkin apardıqları sahələrin koordinatlarını, əkdikləri məhsulu, məhsuldarlıqla bağlı proqnoz sistemə daxil etməlidir. Onlara həmçinin EKTİS-də yaratdıqları şəxsi kabinetlərində xidmət sifariş etmək, şikayət etmək funksiyaları da izah olunacaq".

Nazirlik rəsmisi bildirib ki, yeni sistemin tətbiqi fermerlər üçün çoxsaylı üstünlüklər yaradır: "Bu sistem fermerlərə yaxınlıq, şəffaf və səmərəli idarəetmə, innovasiyaların tətbiqi prinsiplərini ümumiləşdirilmiş şəkildə birləşdirir. Hər üç prinsip fermerlərə daha keyfiyyətli xidmət göstərməyi, xidmətləri kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçıları üçün daha əlçatan etməyi nəzərdə tutur".

4 qat dünya çempionu həbs edildi - xanımını döydüyünə görə

Bakıda vətəndaşın bank hesabından oğurluq edən tutuldu

Bakıda vətəndaşın bank hesabından oğurluq edilib. DİN Mətbuat xidmətindən musavat.com-a verilən məlumata görə, fevralın 11-də "102-Zəng Mərkəzi" Xidmətinə müraciət edən şəxs üç gün əvvəl bank hesabından oğurluq edildiyini bildirib.

Müraciətlə əlaqədar dərhal Binəqədi rayon Polis idarəsinin 4-cü polis şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən müvafiq araşdırmalar aparılıb və M.Ə.Rəsulzadə qəsəbəsi ərazisindəki bankomatların birindən həmin şəxsin hesabındakı 600 manatın çıxarılaraq oğurlandığı müəyyən edilib.

Keçirilmiş təxirəsalınmaz əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində oğurluğu törətməkdə şübhəli bilinən Abşeron rayon sakini R. Qasımov qısa müddətdə müəyyən edilərək saxlanılıb.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

□ Musavat.com

Mülk üstündə anasını öldürən şəxsə ağır cəza verildi

Yaşlı anasını döyə-döyə öldürməkdə ittiham edilən şəxs hakim qarşısına çıxarılıb. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində qətl törətməkdə təqsirli bilinən Cəmil İslamovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası keçirilib.

Hakim Mahmud Ağalarovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hökm oxunub. Hökmə əsasən C.İslamov 17 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Dəhşətli cinayət hadisəsi öten il Qaradağ rayonunun Ələt qəsəbəsində qeydə alınıb. Cəmil İslamov anası Zərnışan Allahverən qızı İslamovanı döyüb. Yaşlı qadın xəstəxanaya yerləşdirilsə də aldığı xəsarətlərdən dünyasını dəyişib.

C.İslamova qarşı Cinayət Məcəlləsinin 120.2.2-ci (xuliqanlıq niyyəti ilə adam öldürmə) maddəsi ilə ittiham irəli sürülüb. Məlumat görə, C.İslamov anası ilə mülk üstündə mübahisə edib.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

«Bakcell» və ENGİNET «Təhlükəsiz İnternet günü» ilə bağlı təlimlər keçirib

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil İnternet Provayderi «Bakcell», Azərbaycanın ilk FTTH provayderi olan ENGİNET şirkəti ilə birlikdə məktəblilər üçün Beynəlxalq «Təhlükəsiz İnternet günü» və «Fərdi məlumatların mühafizəsi günü» ilə bağlı təlimlər keçirib.

«İnternetdən təhlükəsiz istifadə» metodlarına dair növbəti maarifləndirici təlimlər Xəzər Universiteti, Dünya Məktəbi və Hədəf Liseyində təşkil edilib. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə icra olunan «Təhlükəsiz İnternet» layihəsi çərçivəsində təşkil olunan təlimlər zamanı şagirdlərə və pedaqoji heyətə təhsilin inkişafında faydalı resurs mənbəyi olan internet mühitindəki zərərli məzmunlar barədə məlumat verilərək internetdən təhlükəsiz istifadəyə dair qaydalar izah olunub. Həmçinin şagirdlərə «Bakcell» və ENGİNET şirkətlərinin birgə hazırladığı «Təhlükəsiz İnternet Paketləri» barədə geniş məlumat verilib.

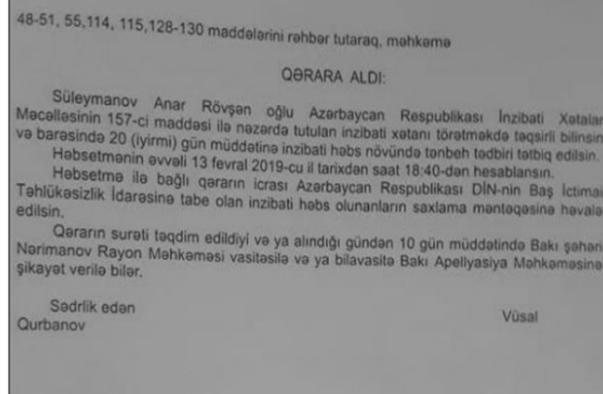
Qeyd edək ki, «Bakcell» bir neçə il bundan əvvəl istifadəyə verilmiş və artıq 4G şəbəkəsində də fəaliyyət göstərən «Təhlükəsiz İnternet Paketləri» uşaqlar üçün internetdən istifadənin təhlükəsiz olmasını təmin edir. Bu internet paketləri və ENGİNET şirkətinin «İnternet Filtrasiya Xidməti» sayəsində «Bakcell» abunəçiləri öz uşaqlarının internetdən təhlükəsiz istifadəsinə təmin edə və onları zərərli və istənilməyən məzmunlardan qorumaq imkanına malikdirlər.

«Təhlükəsiz İnternet» paketləri haqqında daha ətraflı məlumat <https://www.bakcell.com/az/internet-safe-internet> sahifəsinə əks olunur.

Azərbaycanın kikkoksinq üzrə 4 qat dünya çempionu Anar Süleymanov həbs olunub.

«Qafqazinfo» xəbər verir ki, A.Süleymanov arvadı Ş.-ni döyməkdə ittiham olunur. İttiham görə, idmançı 2018-ci il noyabrın 5-də Nərimanov rayonunda yaşadığı evdə arvadını döyüb. Əvvəllər tələbəsi olmuş həyat yoldaşı da kikkoksinq üzrə dünya çempionudur.

Xanım polisə izahatında göstərib ki, A.Süleymanovla cəmi 2 ay evli olub: «Həmin müddət ərzində də mənə qapalı yerdə saxlayıb, dəfələrlə döyüb. Məni boğaraq dilimi ağızımdan çıxarıb öldürmək istəyirdi. Sonuncu dəfə döyüldükdən sonra qayınanamın evdə olmasından istifadə edib qapını açıb qaçaraq atam evinə qayıtdım. Lakin

Anar mənə və ailə üzvlərimi ölümlə hədələyirdi. Evli olduğumuz vaxt mənə deyirdi ki, "kriminal aləmin üzvləriyik, biz heç kimdən qorxmuruq". Üzümə yumruqla vururdu, saçımdan tüb evdə sürüyürdü, təpikləyirdi".

Zərərcəkmiş Ş. 17-ci Polis Bölməsinə şikayət edib və A.Süleymanov barəsində İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 157-ci

(döymə) maddəsi ilə protokol tərtib olunub. Nərimanov rayon Məhkəməsinin hakimi Vüsal Qurbanov protokol üzrə qərarını elan edib və A.Süleymanov fevralın 13-dən etibarən 20 gün müddətinə inzibati qaydada həbs olunub.

A.Süleymanov Azərbaycan Kikkoksinq Federasiyasının qızlardan ibarət milli komandanın baş məşqçisi olub.

WhatsApp öz istifadəçilərinə dair dosye toplayacaq

WhatsApp developers təbiriqini təkmilləşdirir. Eyni bölmədə istifadəçilərin qısa videolarının durumu indi fərqli göstərilir. Programçılar bunun üçün yeni bir alqoritm təqdim ediblər.

Musavat.com Fan.az saytına istinadən bildirir ki, yaxın gələcəkdə statuslar adi xronoloji ardıcılıqla deyil, videonun istifadəçi üçün nə qədər faydalı olduğunu bağlı olaraq uyğunlaşdırılacaq. Statusların reytingini tərtib etmək üçün tətbiq edilən əlavə istifadəçinin daha çox kiminlə əlaqə saxladığı, kimin videosunun daha çox baxıldığı izləniləcək.

WhatsApp istifadəçi davranışına dair bütün məlumatların tamamilə təhlükəsiz olacağını əmin edir, çünki onlar şirkətin serverlərində saxlanılmayacaq, ancaq cihazda saxlanılacaq. Beləliklə, developers istifadəçi məlumatlarının üçüncü əllərə düşə biləcəyi ehtimalı olan şübhələri aradan qaldırmaq tələsiblər. Bu çəkingənliyin çoxu haqlıdır, çünki Facebook istifadəçilərinin şəxsi məlumatları dəfələrlə başqa tərəflərə axıb. WhatsApp və Facebook-un sahibi isə eyni adamdır - amerikalı sahibkar Mark Zuckenberg.

Qeyd edək ki, WhatsApp hər gün dünyada 450 milyon insan tərəfindən istifadə olunur. Beləliklə, şirkət onların davranışları haqqında çoxlu məlumat əldə edəcək.

□ Musavat.com

Elan
Nəsirov Amid İsməli oğlunun adına olan Abşeron rayonu Ceyranbatan qəsəbəsi Şahbala İsayev küçəsi 9 sayılı mənzilə mülkiyyət hüququ ilə bağlı verilmiş RX 0072167 sayılı çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

«Nar» müştəri məmnuniyyəti üzrə yüksək artım nümayiş etdirib

Ölkənin ən gənc mobil operatoru olan «Nar»-ın müştərilərə göstərdiyi yüksəkkeyfiyyətli xidmət sayəsində müştəri məmnuniyyətində sürətli artım müşahidə olunur. Müstəqil araşdırma şirkətləri tərəfindən aparılan bir neçə sorğunun nəticələrinə əsasən, son 1 il ərzində «Nar» müştəri loyallığı indeksi üzrə 45% artım qeydə alınıb. Bununla da, «Nar» müştəri məmnuniyyəti indeksi üzrə ən yüksək artım nümayiş etdirib. Eyni zamanda, son 1 il ərzində mobil internet məmnuniyyəti göstəricisi üzrə 16% yüksəliş qeydə alınıb. Abunəçilərin fikrinə əsasən, «Nar» mobil internet sahəsində liderdir.

Mobil operatorun təqdim etdiyi tariflər və qiymətlərin sərfəli olması, «Nar»-ın yüksəkkeyfiyyətli 3G və 4G şəbəkəsi, eyni zamanda mobil internetin keyfiyyəti müştəri loyallığı indeksinin artımına səbəb olub. Qeyd edək ki, ölkədaxili və şəbəkədaxili dəqiqələr, bol internet və çoxsaylı bonusların daxil olduğu «Full» paketləri Azərbaycan mobil rabitə bazarında ən sərfəli paket sayılır. Azərbaycan mobil rabitə bazarında ilk dəfə olaraq «Full» paketlərinin istifadəçiləri dəqiqələri meqabaytlara və ya əksinə, meqabaytları dəqiqələrə dəyişə bilərlər.

Xatırladaq ki, 2017-ci ilin 2-ci rübündə keçirilmiş mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testləri nəticəsində də «Nar» şəbəkəsi mobil zəng xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ölkədə ən yüksək nəticə göstərib. Sınaqları test xidmətləri üzrə müstəqil beynəlxalq şirkət olan «P3 Communications» keçirib və sınaq metodologiyası əhatəli xidmətlər üzrə müştəri təcrübəsinə əsaslanıb.

«Azerfon» şirkəti («Nar» ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. «Nar» ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. «Nar» ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. «Nar» şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 97%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir və 7400-dən artıq baza stansiyası ilə 2,2 milyona yaxın abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Bakıda yaşayış binalarının zirzəmilərində, birinci mərtəbələrində, yaxud binaların həyətidə işə, xidmət obyektlərinin, mağazaların yaradılması halları geniş yayılıb. Xüsusilə şəhərin mərkəzi hissəsində, metro stansiyaları yaxınlığında faktiki olaraq, zirzəmi və birinci mərtəbələri belə obyektlərin məskəni olmayan bina qalmayıb. Nəinki yeni tikilən binalar, həmçinin sovet dövründən inşa edilən binalarda da zirzəmi və birinci mərtəbələr səs-küy və narahatlıq mənbəyi olan bu cür obyektlərə çevrilib.

Bu hal uzun illərdir ki, paytaxt sakinlərini narahat edir. Belə ki, kafe-restoran, müxtəlif idman, gözəllik salonlarının gələnlərin səs-küyü insanların rahatlığını pozur, bir çox hallarda binaların sakinləri öz avtomobillərini saxlamağa yer belə tapmırlar. Bu kimi halların qarşısını necə almaq olar? Yaşayış binalarının zirzəmi və birinci mərtəbələrində belə diskomfort yaradan obyektlərin fəaliyyətini tənzimləmək mümkündürmü?

Bakı Baş Tikinti İdarəsinin rəisi və Bakı Şəhər Səvət Sədrinin 1-ci müavini vəzifəsində işləmiş **Əzim Məsimov** bildirir ki, binaların zirzəmi və birinci mərtəbələrində işə, satış və xidmət obyektlərinin yerləşməsi bütün dünyada yayılmış praktikadır: "Dünyanın ən müasir şəhərlərində də belə vəziyyətdir. Buna görə buna qarşı mübarizə aparmaq deyil, prosesi qanunla nizamlamaq lazımdır. Müəyyən qrup obyektlər var ki, onlarda havatəmizləyici qurğular quraşdırılmalıdır. Yaxud səsle bağlı standartlara əməl olunmasına nəzarət etmək lazımdır. Hər saatın öz səs norması var. Bu obyektlər həmin normalara əməl etməlidirlər".

Mütəxəssis deyir ki, ümumiyyətlə, əhalinin sıx məskunlaşdığı ərazilərdə kafe-restoran kimi səs-küylü obyektlərin yaradılmasına icazə verilməməlidir: "Elə yerlər var ki, 3-4 binanın ara-

Yaşayış binalarındakı işə obyektlərinin sahibləri qanunlara məhəl qoymur

Kafe-restoranlar sakinlərin narahatlığını pozur; bu sahədə qanunvericiliyə əməl olunmasına ehtiyac var

sında böyük restoran, sadıq evi tikiblər. Yaxud binanın altında restoranlar, çayxanalar açıblar. Belə obyektlər yaşayış binalarından müəyyən məsafədə olmalıdır. Ümumiyyətlə götürüldükdə isə bu kimi hallar dünya təcrübəsinə, şəhərsalma prinsiplərinə uyğun hesab olunur. Sadəcə, bunu düzgün təşkil etmək lazımdır".

Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqasının rəhbəri Sahib Məmmədov deyir ki, dünyada bunun bir qədər fərqli forması yayılıb: "Məsələn, bir bina həm yaşayış binasıdır, həm ticarət mərkəzi, həm otel. Bu sahədə vahid bir standart yoxdur ki, yaşayış sahəsi olan yerdə digər infrastruktur ola bilməz. Am-

ma hər yerdə, elə bizdə də belə strukturların fəaliyyəti ilə bağlı tənzimləyici qanunverici baza var. Burada 3 mühüm məsələyə diqqət yetirilir: təhlükəsizlik, sanitariya-gigiyenik tələblər, vətəndaşların rahatlığı. Bu üç məsələ mütəlak tənzimlənməlidir. Bizdə elə binalar var ki, beşmərtəbə "xruşovkadır", birinci mərtəbəsi yaşayış evi olub, indi onu hansısa obyektə, turalım, restorana çeviriblər. İki mərtəbənin arasında nazik beton təbəqədir, aşağıdakı səs-küy ikinci mərtəbədə evin içindədir. Digər məsələ təhlükəsizliklə bağlıdır. Düzdür, bu məsələyə Fövqəladə Hallar Nazirliyi nəzarət edir, binaların altındakı qeyri-yaşayış sahələrinə qaz çəkilişinə icazə verilmir. Kimsə bunu xəlvətcə edə bilər, amma böyük cərimələri var. Bütün infrastruktur elə qurulmalıdır ki, qeyd etdiyim 3 prinsipə əməl olunsun".

S.Məmmədovun dediyinə görə, yaşayış binalarında və yaxınlığındakı obyektlər həm səs tələblərinə, həm də digər tələblərə əməl etməlidirlər: "Məsələn, bir problem var: yaşayış binalarının yaxınlığında sadıq evləri tikilib. Elə binalar var ki, sadıq evlərindəki musiqi, hətta mikrofonla danışq evin içinə dolur. Eyni zamanda tüs-

tü-dumandan insan boğulurdu. Bu problemə prezident də müdaxilə etdi, indi tüstü məsələsini həll edirlər. Amma səs problem hələ də qalır. Yaxud əhalinin sıx yaşadığı ərazilərdə zirzəmilərdə mentalitə uyğun olmayan obyektlər yaradılıb. Demirəm ki, olmasın, böyük şəhərlərdə belə yerlər də olmalıdır. Lakin bu cür obyektləri yaşayış binalarında yaratmaq düzgün deyil. Nəhayət, bir məsələ də var: bir çox hallarda bu obyektlər o qədər gur olur ki, binaların sakinləri avtomobil saxlamağa yer tapa bilmirlər. Yeni bina-

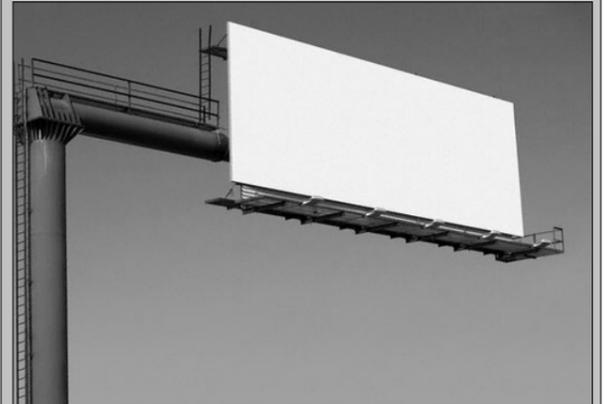
larda parklanma məsələsi həll olunub, amma digər binalarda belə infrastruktur yoxdur. Ona görə də insanlara ciddi problemlər yaradılır".

Ekspertin sözlərinə görə, Mənzil Məcəlləsi bu məsələləri tam əhatə etmir: "Bu məsələlər şəhərsalma qaydaları, ekoloji qanunvericilik, həmçinin Fövqəladə Hallar Nazirliyinin müvafiq hüquqları ilə tənzimlənir. Sadəcə, müvafiq tələblərə əməl olunmasına nəzarətin təşkil olunmasına ehtiyac var".

□ **DÜNYA**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanda açıq məkanda reklam qaydaları dəyişdirilir

Azərbaycanda reklam hesab olunan məkanların siyahısı genişləndirilir.

Trend-in məlumatına görə, bu barədə məsələ "Reklam haqqında" qanuna dəyişikliklərdə öz əksini tapıb.

Dəyişikliklər haqqında danışan **Dövlət Reklam Agentliyinin direktor müavini Orxan Əliyev** bildirir ki, qanunun yeni redaksiyada verilən 26.1-ci maddəsinə əsasən, reklam birbaşa və ya reklam daşıyıcısı vasitəsilə torpaq sahələrində, bina, qurğu və digər tikililərin fasadlarında, dam örtüklərində, bayıra ünvanlanmaqla qapıların, pəncərələrin, vitrinlərin çöl və iç tərəflərində, habelə açıq məkanda olan avadanlıqlarda, avtomobil yollarının tunellərində, dayanacaqlarında, yeraltı keçidlərində yerləşdirildiyi halda açıq məkanda reklam hesab olunur.

Hazırda isə 26.1-ci maddəyə əsasən, açıq məkanda reklam avtomobil yollarının torpaq sahəsində, şəhər, kənd, qəsəbə və digər yaşayış məntəqələrində olan reklam daşıyıcıları üzərində yerləşdirilir.

Qanuna əlavə edilən 26.1-1-ci maddədə isə deyilir ki, Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş müvafiq reklam qurğularının tikintisinə və istismarına icazə tələb olunur. Bu Məcəllədə tikintisinə icazə tələb olunmayan reklam qurğularının quraşdırılması və sökülməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Sənəddə, həmçinin açıq məkanda reklam yerləşdirmək üçün reklam yayıcısının Dövlət Reklam Agentliyindən aldığı icazənin maksimal müddətinin 1 ildən 3 ilədək artırılması və eyni zamanda icazə müqaviləsinin ləğvi, obyektlərin adını göstərən reklam hesab olunmayan lövhələrin ölçüsünün 2 kv.m-dən 1 kv.m-dək azaldılması, bir sıra dəqiqləşdirmə xarakterli dəyişikliklər nəzərdə tutulur.

Bakıda yağış yağacaq, külək əsəcək

Azərbaycanda bu günə olan hava proqnozu açıqlanıb.

Bu barədə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli hidrometeorologiya departamentindən məlumat verilib.

Fevralın 16-da Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın arabil yağıntılı olacağı, bəzi yerlərdə intensivləşəcəyi gözlənilir. Mülayim şimal-qərb küləyi gecə və səhər arabil güclənəcək. Havanın temperaturu Bakıda və Abşeron yarımadasında gecə 3-5, gündüz 5-7 dərəcə isti təşkil edəcək. Atmosfer təzyiqi 763 mm civə sütunu, nisbi rütubət 80-90 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında fevralın 16-da arabil yağış, dağlıq və dağətəyi rayonlarda qar yağacağı göz-

lənir. Bəzi yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Gündüz yağıntıda fasilə olacaq. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi ayrı-ayrı yerlərdə arabil güclənəcək. Havanın temperaturu gecə

0-5, gündüz 6-9 dərəcə isti, dağlarda gecə 0-5 dərəcə şaxta, gündüz 2-6 dərəcə isti təşkil edəcək.

Fevralın 16-17-də Abşeron yarımadasında meteoroloji amillərin mülayim tərəddüdü

bəzi insanlar üçün əsasən əlverişli olsa da, havada rütubətliyin bir qədər çox olması meteohəssas insanlarda narahatlıq yarada bilər.

Bakıda və Abşeron yarımadasında fevralın 15-dən 16-na keçən gecədən başlayaraq fevralın 17-si səhərədək havanın fasilələrlə yağıntılı keçəcəyi, bəzi yerlərdə intensivləşəcəyi gözlənilir. Şimal-qərb küləyi arabil 15-20 m/s-dək güclənəcək.

Azərbaycanın rayonlarında fevralın 17-si gündüzədək qeyri-sabit hava şəraitinin davam edəcəyi, arabil yağış, dağlıq və dağətəyi rayonlarda qar yağacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Qərb küləyi ayrı-ayrı yerlərdə arabil 18-23 m/s-dək güclənəcək.

MÜSAVAT

Son səhifə

N 37 (7207) 16 fevral 2019

Kitabı küçədə cərimələdilər

Parisdə bir qadın kitabını küçədə qoyub getdiyi üçün onu 68 avro məbləğində cərimələyiblər. Qadın daha sonra bu haqda sosial şəbəkələrdə məlumat verdiyi üçün pul cəzasını ləğv ediblər. Lenta.ru saytı xəbər verir ki, Qvenel adlı qadın kitab mağazasından oxumaq üçün aldığı kitabı geri qaytarıb. Amma bu zaman oxunmuş kitablar üçün nəzərdə tutulan rəfi görmədiyi üçün kitabı kənar bir yere qoyub. Bundan öncə qadın oxuduğu bir sıra kitabları sonradan mağazaya qaytarırdı. Amma bu dəfə kitabı yerə qoyduğu üçün polis onu saxlayıb. Fransız qadına zibilli ictimai yerdə qoyub getdiyi üçün cərimə yazıblar. Xəbərdə qeyd olunur ki, Parisdə səkilərə siqaret kötiyü atanlar da analoji şəkildə cəzalandırılır. Radiostansiyanın xəbərində görə, Qvenel baş vermiş insidentlə bağlı sosial şəbəkədə yazıb. Hadisəyə media da reaksiya verəndən sonra yerli qurumlar işə qarışıblar və qadının cəriməsi ləğv olunub. Cərimə "yanlışlıq" olaraq qeydiyyata düşüb. Paytaxtın Twitter səhifəsində isə hadisə ilə bağlı aşağıdakıları yazıblar: "Bu, yanlışlıqdır. Paris kitabları və kitabı paylaşanları sevir. Biz cəriməni ləğv edəcəyik".

Gülləkeçirməz jiletini yoxlatdırmaq istəyirdi, öldü

Amerikanın Arizona ştatı sakini gülləkeçirməz jilet alıb və dostundan ona atəş açmasını xahiş edib. "The Arizona Republic" qəzetinin yazdığına görə, nəticədə kişi ölüb.

İnsident 11 fevralda baş verib. 25 yaşlı Parket Rey Linç yeni gülləkeçirməz jiletini iki dostu ilə birlikdə yoxlamaq istəyib. Linç dostu Stiven Uotsondan xahiş edib ki, jiletinin nə dərəcədə etibarlı olduğunu yoxlamaq üçün ona atəş açsın. Yerli polisin məlumatına görə, dostu onun bu xahişinə eməl edib və kişini düz qarından vurub. Məlum olub ki, güllə jileti deşib keçib və zərərçəkmiş ölümcül zər-

bə vurub. Kişini təcili surətdə yerli xəstəxanaya çatdırıblar və o, əməliyyat zamanı dünyasını dəyişib. Polis Uotsonu planlaşdırılmamış qətl işi üzrə istintaqa cəlb edib.

2018-ci ilin mart ayında xəbər verilmişdi ki, Hyuston şəhər sakini Ceyson Qriffin də gülləkeçirməz jiletini yoxlamaq istəyərkən dostunu öldürüb. Sevgilisinin dediyinə görə, o, tapançanın dolu olduğunu bilməyib.

Timsah kişini bacısı oğlunun gözü önündə yedi

Malaziyada dənizdə timsah bir kişini yeyib. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verir. Hadisə 12 fevralda baş verib. Malaziyanın Saravak ştatında indoneziyalı Mux Tahir Məcid izsiz itib. Onun 24 yaşlı bacısı oğlu itmiş qohumunun izinə düşüb.

Çayın səthinə diqqətlə dayısının başını görüb. Hə baxanda gənc orda 40 yaşlı min vaxt onun başı dərhal

da suyun altına girib. Olan kişini 13 fevralda tapıblar. Onun bədənini timsahın çoxsaylı dişləri nəticəsində bəhad vəziyyətə düşüb. Polis sonda belə nəticəyə gəlib ki, kişini dəniz timsahı yeyib.

Yerli KİV-lərin məlumatına görə, indoneziyalı Malaziyaya yerli palma plantasiyalarında çalışmaq üçün miqrasiya edibmiş. Dəniz timsahlarına tez-tez Borneyu, Sabah, Saravak ştatlarında, dəniz, çimərlik kənarlarında rast gəlinir.

2017-ci ildən etibarən Saravak rəhbərliyi timsahlar üzərində ov aparır. Bu da bir çox insidentlərin kökünü kəsmək məqsədi daşıyır.

Yanvarda timsah yedirdən bir qadın bioloqun ələ həmin timsah tərəfindən yeyilməsi barədə xəbər yayılmışdı. Faciəvi hadisə Tomoxon şəhərində baş vermişdi. Timsahı yedirdən qadın bir anda beş metrlik heyvanın arxa pəncələri üzərinə qalxıb, ona tərəf atılması isə qurbana çevrildi.

QOÇ - Qarşınızda romantik bir gün durur. Bu səbəbdən də fəaliyyətə ara verib üreyinizə yaxın insanlarla bir yerdə olun. Ailə-sevgi münasibətlərində təşəbbüskarlığı ələ alın.

Qoroskop (16 fevral) Sabuhi Rahimli

BUGA - Peşənizlə bağlı işlərdə passivlik gözlənilməyindən enerjinizi münasibətlər istiqamətinə yönəldin. Araları soyuyan insanları barışdırın. Axşama doğru hər mənada ehtiyatlı olun.

ƏKİZLƏR - Səhhətinizdə və ovqatınızda neqativ halların baş qaldırması fəaliyyətinizdə xoşagəlməzlik yarada bilər. Bu səbəbdən istirahət etmək və ya səfərə çıxmaq sizi sakitləşdirə bilər.

XƏRÇƏNG - Baxmayaraq ki dünəndən mənfi enerjili Ay bürcünüzdə qərar tutub, ötən günlərdən başladığınız əksər işləri uğurla davam etdirə biləcəksiniz. Hər hansı mübahisəyə isə yol verməyin.

ŞİR - Fiziki işlərlə olmasa da, zehni və mənəvi məsələlərdə ulduzlar yardımçınız olacaq. Perspektivli müzakirələr, yeni tanışlıqlar üçün şanslarınız artacaq. Dinə zidd hərəkətlərə yol verməyin.

QIZ - Ardıcıl səhvlərə son qoymaq istəyirsinizsə, bu tarixdən maksimum yararlanın. Çətin mərhələlərdə təcrübəli adamlarla məsləhətləşin. Əsas diqqəti isə ailə və sevgiyə yönəldin.

TƏRƏZİ - Bütün vacib işlərinizi nahara qədər həyata keçirin ki, sonrakı müddətdə mənəvi duyğulara qapıla bilərsiniz. Doğmaları ilə münasibətlərdə sülhpərvər mövqeyə sahib olun.

ƏQRƏB - Günün ümumi mənzərəsindən narazı qalmayacaqsınız. Amma gərək bəzi problemlərə görə, yalnız başqalarını deyil, özünüzü də günahlandırarsınız. Savab işlərinizin sayını artırın.

OXATAN - Ulduzlar bir an da boş oturmağı məsləhət görür. Mühüm sirlərinizi başqalarına açmayın ki, sonra sizə əngəl yaratsınlar. Bu füsünkar təqvimin bütün öhdəliklərinə doğru qətiyyətlə irəliləyin.

OĞLAQ - Planetlərin bürcünüzdəki neqativ quruluşu müəyyən vaxt ərzində riskdən və gizli sövdələşmələrdən uzaq olmağınızı tövsiyə edir. Olduqca ehtiyatlılıq göstərməli, müdafiəni gücləndirməlisiniz.

SUTÖKƏN - Qarşınızda ziddiyyətli məqamlar dursa da, iştirakçısı olduğunuz situasiyanı mövqeyinizə uyğunlaşdırmağı bacaracaqsınız. Bu baxımdan bəzi məsləhətləşmələr səmərəli ola bilər.

BALIQLAR - Bu vaxta qədər nail ola bilmədiyiniz bəzi planları aktiv müstəviyə çıxarmaq üçün şanslar yaranacaq. Bəzi dostların da deyilən məsələdə sizə köməyi dəyəcək. Büdcənizdə dönüş də mümkündür.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Oğlu ilə qızının yerini "səhv salıb"

Avstraliya sakini öz oğluna Disney multfilmindeki şahzadə kostyumu geyinməyə icazə verib. 7 yaşlı oğlan "Soyuq ürək" animasiya filmindəki Elza obrazını canlandırmaq üçün ona aid kostyumu geyinmək istəyib. Cənubi Avstraliyada ştatdakı ibtidai məktəblərdən birində dərslərən Kler Kryu adlı ana üç uşağın gəndər prinsipi olmadan tərbiyə edir. O, heç dərslər dediyi məktəbdə də qız-oğlan şagirdlər arasında ayırı-seçkilik etməsinin tərəfdarı deyil. Kryu 9 yaşlı qızına da oğlan oyuncaqları alır. Bununla yanaşı, o, evə Barbi gəlincikləri gətirməyə çalışır: "Bəzən bəzi şeylərə razılaşmaq lazım gəlir, özünüü komfortda hiss etməsəniz də".

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.755